

AMSTERDAM

Lekstraat 63, 1079 EM
Tel. +31 20 301 29 50
Fax +31 20 301 29 60
E-mail: info@veilinghuisaag.com
Website: www.veilinghuisaag.com

GENÈVE

Rue du Rhône 59-I
CH-1204
Tel. +41 22 310 33 32
Fax +41 22 312 02 03

JAKARTA

Jl. Pasuruan no. 9
10310
Tel. +62 21 315 86 36
Fax +62 21 398 99 533

SINGAPORE

30 Bideford Road #03-02
Thong Sia Building, 229922
Tel. +65 67 372 130
Fax +65 67 371 859

THE ASIAN ART SALE

493

Amsterdam

Veiling: maandag 3 juli 2017, 14 uur
Kijkdagen: vrijdag 30 juni t/m zondag 2 juli, 10 - 17 uur

Eventuele gebreken of restauraties van de aangeboden lots staan niet beschreven.
Voor meer informatie over de staat van een object adviseren wij u het conditierapport op te vragen.

U wordt verzocht binnen vijf dagen na de veilingdag de aangekochte lots af te halen (zie ook de veilingvoorwaarden). Na vijf dagen is het slechts mogelijk objecten op afspraak af te halen.

VOLGRECHT

Het Volgrecht is met ingang van 1 april 2006 ingevoerd en geldt voor originele kunstwerken gemaakt door kunstenaars (levend of tot 70 jaar na overlijden), die onderdaan of inwoner zijn van een land aangesloten bij de EU of EER of van een land dat een gelijk Volgrecht toekent.

Arts & Antiques Group BV zal de wettelijk verplichte Volgrecht-vergoeding verhalen op de koper en zorgdragen voor de financiële afwikkeling.

De volgrechtvergoeding wordt berekend vanaf € 3.000,- over de verkoopprijs inclusief opgeld (exclusief BTW) en is samengesteld uit de volgende percentages:

> € 3.000	- ≤ € 50.000	4%
> € 50.000	- ≤ € 200.000	3%
> € 200.000	- ≤ € 350.000	1%
> € 350.000	- ≤ € 500.000	5%
> € 500.000		0,25%

(met een maximum van €12.500,-)

U wordt verzocht binnen vijf werkdagen na de veilingdag de aangekochte objecten af te halen .

Niet afgehaalde goederen worden na vijf dagen in opslag gegeven op kosten van de koper. De kosten per object bedragen: transport € 10 / opslag € 5 per dag.

Na vijf dagen is het slechts mogelijk goederen op afspraak af te halen.

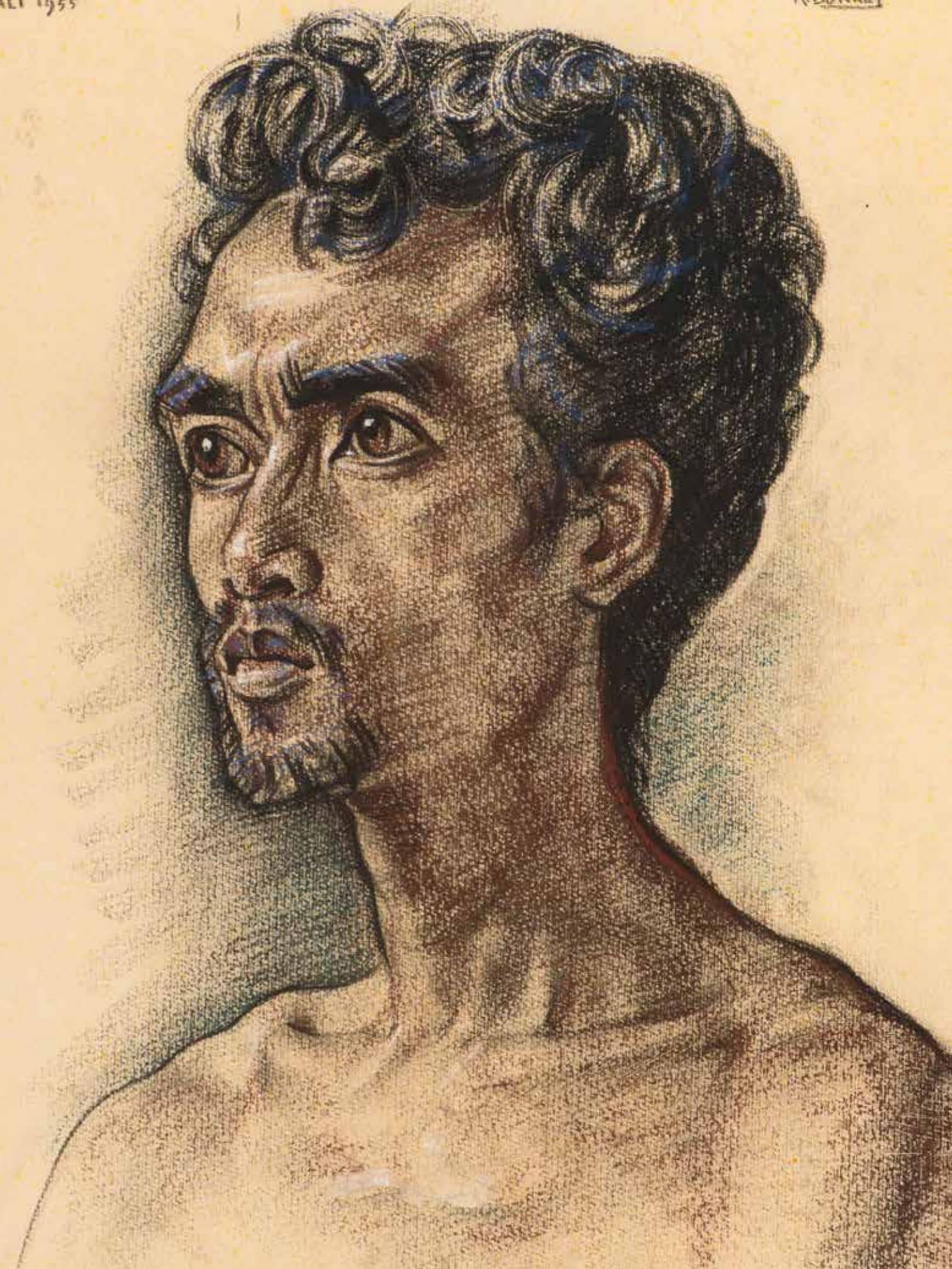
Zie ook de veilingvoorwaarden.

Eventuele gebreken of restauraties van de aangeboden lots staan niet beschreven.

Indien u meer informatie wenst over de staat van een werk, verzoeken wij u contact met ons op te nemen of een conditierapport op te vragen.

BALI 1955

R. DONNET

OGER

ATTOLINI
BERWICH
BOGLIOLI
BRIONI
CANALI
CARUSO
CORNELIANI
DELLA CIANA
ELEVNTY
ETRO
FEDELI
FINAMORE
FORMICOLA
FRAY
GHERARDI
HERNO
INCOTEX
ISAIA
JACOB COHEN
LORO PIANA
MAFFEIS
MANTELLASSI
MARINELLA
MONCLER
ORAZIO LUCIANO
PT01
ROTA
RUBINACCI
SANTONI
TOM FORD
WOOLRICH

OGER.NL

ROLEX

THE DAY-DATE 40

The international symbol of performance and success, reinterpreted with a modernised design and a new-generation mechanical movement. It doesn't just tell time. It tells history.

OYSTER PERPETUAL DAY-DATE 40

SCHAAP- CITROEN

T. +31(0)20 346 34 00
schaapcitroen.nl

ROLEX BOUTIQUE

T. +31(0)20 671 47 14
P.C. Hoofstraat 40 - Amsterdam

LEON MARTENS

T. +31(0)43 325 63 63
leonmartens.com

MORE THAN
JUST LIVING

PAARDEKOOPEER PRIVATE INSURANCE
SPECIALISTEN IN HET VERZEKEREN VAN EXCLUSIEVE VILLA'S

Het verzekeren van welgestelde particulieren, ondernemers en hun bedrijf vergt een persoonlijke werkwijze en specialisatie. Met een exclusief hiervoor ontwikkeld verzekeringsconcept heeft Paardekooper Private Insurance dit hogere marktsegment tot haar specialisme gemaakt.

(family) security, kluisinstallateurs, makelaars, vermogensbeheer, family offices, etc.

Indien wij uw nieuwsgierigheid hebben gewekt en mocht u geïnteresseerd zijn in onze werkwijze, dan verzoeken wij u contact met ons op te nemen.

Specialisaties Paardekooper is gespecialiseerd in het verzekeren van (rietgedekte) villa's, woonboerderijen, monumentale landhuizen en grachtenpanden, vakantiehuizen (binnen- en buitenland) en kleine tot grote onroerend goed portefeuilles. Een geheel kosteloze waardebepaling alsmede een goede preventie en risico-inventarisatie zijn onderdeel van onze service.

Paardekooper Private Insurance

Bilthoven | + 31 (0)30 303 2100
Amsterdam | +31 (0)65 424 8116
www.paardekooper.net
Lid van het 'Private Insurance Network'.

Totaalvoorstel Bij iedere nieuwe relatie worden standaard een analyse en overzicht gemaakt van de totale verzekerings situatie. Op deze wijze kan een jaarlijks terugkerende premiebesparing worden gerealiseerd met aanmerkelijk betere dekking.

Netwerk Onze relaties bieden wij toegang tot ons netwerk van 'preferred partners' op velerlei gebied, zoals taxateurs,

Voorbeeld:	Verzekerde waarde:	Premie vanaf:
Opstal (pannen gedekt)	€ 1.000.000,-	€ 693,75
Opstal (rietgedekt)	€ 1.000.000,-	€ 740,00
Inboedel	€ 200.000,-	€ 370,00
Kunst / antiek	€ 150.000,-	€ 375,00
Sieraden (werelddekking)	€ 50.000,-	€ 500,00
Vakantiehuis (buitenland)	€ 500.000,-	€ 600,00

*bovenstaande premies zijn exclusief 21% assurantiebelasting

VERSTRAETEN
design

WWW.VERSTRAETENDESIGN.COM
ROERDALEN - BERLIN
TEL: +31-6-55744066

NOBLE HOUSE VALUATION
Art, Antiques & Movable Assets

Paardekooper
private insurance

HOUSE OF CAVIAR & FINE FOOD

Champagne & Caviar

Flagship Store Hilton Amsterdam | Apollolaan 138 | t. 020-6768090
www.houseofcaviar.nl | info@houseofcaviar.nl
Head Office | Westvlietweg 108 | Den Haag | t. 070-4278210

juweliers

Cornelis Schuytstraat 7H
1071 JC Amsterdam
Tel.: 020-3415125

Denneweg 50A
2514 CH Den Haag
Tel.: 070-3649950

www.bodesenbode.com

KYRA TEN CATE

www.kyratencate.com

invaluable

Invaluable is the world's leading online marketplace for fine art and antiques partnering with AAG to provide you first-class online bidding.

invaluable.com/AAG

CHINESE HISTORISCHE PERIODES

Ming-dynastie

Hongwu	1368 - 1398
Jianwen	1399 - 1402
Yongle	1403 - 1424
Hongxi	1425
Xuande	1426 - 1435
Zhengtong	1436 - 1449
Jingtai	1450 - 1456
Tianshun	1457 - 1464
Chenghua	1465 - 1487
Hongzhi	1488 - 1505
Zhengde	1506 - 1521
Jiajing	1522 - 1566
Longqing	1567 - 1572
Wanli	1573 - 1619
Taichang	1620
Tianqi	1621 - 1627
Chongzhen	1628 - 1644

QING-DYNASTIE

Shunzhi	1644 - 1661
Kangxi	1662 - 1722
Yongzheng	1723 - 1735
Qianlong	1736 - 1795
Jiaqing	1796 - 1820
Daoguang	1821 - 1850
Xianfeng	1851 - 1861
Tongzhi	1862 - 1874
Guangxu	1875 - 1908
Xuantong	1909 - 1911

REPUBLIEK

Hongxian	1915 - 1916
----------	-------------

JAPANSE HISTORISCHE PERIODES

Jomon	tot ca. 200 B.C.
Yayoi	ca. 200 B.C. - ca. 250 A.D.
Konfun (Tumulus)	ca. 250 - 552
Asuka	552 - 646
Nara	646 - 794
Heian	794 - 1185
Kamakura	1185 - 1392
Muromachi	1392 - 1572
Momoyama	1573 - 1602
Edo	1603 - 1867
Meiji	1868 - 1911
Taisho	1912 - 1925
Showa	1926 - heden

WIJ MAKEN U ATTENT OP HET VOLGENDE:

Voordat u de goederen afhaalt dient de betaling binnen te zijn op onze bankrekening
NL28FVLB0637264002 tnv. St. Deringelden.

Ook kunt u contant betalen, alsmede per pin of creditcard.
Voor creditcards zijn wij helaas genoodzaakt kosten door te berekenen.

U wordt verzocht binnen vijf werkdagen na de veilingdag de aangekochte objecten af te halen.
Niet afgehaalde goederen worden na vijf dagen in opslag gegeven op kosten
van de koper. De kosten per object bedragen: transport € 10 / opslag € 5 per dag.

Na vijf dagen is het slechts mogelijk goederen op afspraak af te halen.

Zie ook de veilingvoorwaarden.

Eventuele gebreken of restauraties van de aangeboden lots staan niet beschreven.
Indien u meer informatie wenst over de staat van een werk,
verzoeken wij u contact met ons op te nemen of een conditierapport op te vragen.

大明宣
德年製

Yuande (1426-1435)

大明成
化年製

Chenghua (1465-1487)

大明嘉
靖年製

Jiajing (1522-1566)

大明萬
曆年製

Wanli (1573-1619)

大清康
熙年製

Kangxi (1662-1722)

大清雍
正年製

Yongzheng (1723-1735)

大清乾
隆年製

Qianlong (1736-1795)

Symbolen

Lotus

Artemisia blad

Paddestoel

Schelp

Haasje en de maan

Kangxi (1662-1722)

Yongzheng (1723-1735)

Qianlong (1736-1795)

Reiger

Swastika in een ruit

Wierookbrander

Shou of Lang leven

Yu of Jade

1
Een Chinese blauwwitte schotel
Kangxi zeskarakter merk in een dubbele cirkel en uit de periode (1662-1722)
Gedecoreerd met bladvormige panelen met chrysanten, pioenrozen en prunus.
Diam. 36.7 cm
€ 700 - 900

2
Een Chinese blauwwitte schotel
Kangxi periode (1662-1722)
Gedecoreerd met een krijger en zijn geliefde in een ommuurde tuin bij een paviljoen met een wijsgeer.
Diam. 39.2 cm
€ 600 - 1.000

3
Een collectie Chinees blauwwit porselein
Ming-dynastie (1368-1644)
Bestaande uit een set van drie 'chilong' kommen; een bord en een theekom gedecoreerd met bloemen; en vier verschillende kleine vaasjes.
H. 5 - 8.5 cm
Diam. 9.5 - 20.4 cm
(9x)
€ 600 - 800

4
Een Chinese blauwwitte schotel en twee blauwwitte 'kraak porseleinen' kommen
17e eeuw en Wanli periode (1573-1619)
De schotel gedecoreerd met twee boeddhistische leeuwen tussen bloemenranken, de rand met in wit uitgespaarde bloemen; de 'kraak porseleinen' kommen elk verschillend gedecoreerd met een vogel en een insect op een rotsblok omgeven door cartouches met antiquiteiten en perziken.
Diam. 32 / 14.7 cm
(3x)
€ 800 - 1.200

5
Een grote Chinese blauwwitte 'Kraak porseleinen' schotel
Wanli periode (1573-1619)
Gedecoreerd met een stervormig cartouche waarin vogels op een rotsblok met pioenrozen, omgeven door panelen met antiquiteiten, perziken en juwelen.
Diam. 48.7 cm
Herkomt:
- Veiling AAG, Amsterdam, 1 september 2001, lot 236
- Particuliere collectie, Nederland
€ 2.000 - 3.000

6

Een paar diepe Chinese blauwwitte borden

Kangxi periode (1662-1722)

Beide gedecoreerd met een wijsgeer met een lotus in zijn hand en een jongetje met bloemenvaas, onder een paar feniksen. Gemerkt met *lingzhi* fungus merken.

Diam. 21 cm

(2x)

€ 2.000 - 4.000

7

Drie Chinese blauwwitte dienschotels

Qianlong periode (1736-1795)

Twee achtkantige schalen verschillend gedecoreerd met pagodes in een rivierlandschap en een ovale schotel met jachthonden.

L. 33.4 - 40.3 cm

(3x)

€ 600 - 800

8

Een Chinese blauwwitte klapmutskom

Kangxi zeskarakter merk in onderglazuur blauw en uit de periode (1662-1722)

Gedecoreerd met een doorlopend landschap met een *qin* muzikant, *weiqi* spelers en figuren bij een schriftrrol.

Diam. 20.2 cm

N.B.:

Voor een vergelijkbare kom, zie: C.J.A. Jörg, J. van Campen, *Chinese Ceramics in the Collection of the Rijksmuseum, Amsterdam*, Philip Wilson Publishers Ltd., Londen, 1997, pag. 104, no. 97 (afb.).

€ 3.000 - 4.000

9

Een Chinese blauwwitte jardinière

20ste eeuw

Gedecoreerd in Kangxi stijl met figuren in een doorlopend bergachtig rivierlandschap.

H. 15.7 cm

€ 1.500 - 2.000

10

Een Chinese blauwwitte pot de chambre

Qianlong periode (1736-1795)

De ronde pot gedecoreerd met een pijnboom en pioenrozen in een tuin, de rand gemodelleerd met een handvat.

B. 14 cm

€ 700 - 900

11

Een Chinese Canton blauwwitte achtkantige soepterrine, deksel en onderschotel voor de Amerikaanse markt

19e eeuw

Gedecoreerd met panelen met pagodes in een rivierlandschap met berenkop grepen.

H. 21.5 cm (terrine)

L. 36.2 cm (onderschotel)

(2x)

€ 800 - 1.200

12

Een Chinese blauwwitte klapmutskom

20ste eeuw

Gedecoreerd in de Kangxi stijl met geleerden in een doorlopend landschap die een schildering bestuderen, een snaarinstrument bespelen en die go spelen, de binnenzijde met een jardinière met pijnboom. Met apocrief Chengua merk.

Diam. 20.6 cm

€ 1.500 - 2.000

13

Een Chinees blauwwit 'feniks' schaltje

20ste eeuw

Gedecoreerd met twee feniksen tussen wolken, de achterzijde met vergelijkbare decoratie. Met apocrief Daoguang merk.

Diam. 17.1 cm

€ 2.000 - 4.000

14
Een Chinese blauwwitte en poederblauwe balustervaas
19e eeuw
Gedecoreerd met panelen met figuren, de hals met panelen met vogels en bloemen, op een poederblauwe grond.
H. 50.5 cm
€ 1.500 - 2.000

15
Een Chinese blauwwitte fles
20ste eeuw
De bolvormige vaas in Kangxi stijl gedecoreerd met twee panelen met rivierlandschappen, gescheiden door fenixen, de lange, wijde hals met verschillende decoratieve banden.
H. 33 cm
€ 1.000 - 1.500

16
Een Chinese blauwwitte vierkante fles
Wanli periode (1573-1619)
De zijden gedecoreerd met panelen met bloemen.
H. 25.5 cm
€ 600 - 800

17
Een Chinese blauwwitte vierkante fles
Wanli periode (1573-1619)
De zijden gedecoreerd met panelen met kraanvogels en bloemen.
H. 25.5 cm
€ 600 - 800

18
Een Chinese blauwwitte vaas
Wanli periode (1573-1619)
Gedecoreerd met een hoogwaardigheidsbekleder zittend op een terras in een tuinlandschap met twee jongetjes, de schouder met een band met ruyi.
H. 14 cm
€ 1.500 - 2.000

19
Een Chinese blauwwitte chocoladekan met deksel
Qianlong periode (1736-1795)
De conische kan gedecoreerd met lotus en bamboe.
H. 20 cm
€ 500 - 700

20
Twee Chinese blauwwitte opengewerkte kommen
Circa 1640
Beide gedecoreerd met panelen met bloemen, op een opengewerkt fond.
Diam. 11.2 cm
(2x)
€ 600 - 800

21
Een paar Chinese blauwwitte kommen
Kangxi periode (1662-1722)
Beide gedecoreerd met bladvormige panelen met pioenrozen, chrysanten en prunus, de binnenzijde met een medaillon met pioenrozen in een rotstuin.
Diam. 29.7 cm
(2x)
€ 2.000 - 2.500

22

Een Chinese blauwwitte en celadon vaas

19e eeuw

Gedecoreerd met drie boeddhistische leeuwen en een brokaten bal op een zeegroene celadon geglazuurde grond, de hals met twee dubbele leeuwengrepen.

H. 42.2 cm

€ 600 - 800

23

Een Chinese blauwwitte 'lotus' dekselvaas

19e eeuw

De baluster zijden gedecoreerd met lotus, de deksel met ron- de knop. Met apocrief Kangxi merk.

H. 36.2 cm

€ 800 - 1.200

24

Twee Chinese blauwwitte kalebasvormige vazen

Kangxi periode (1662-1722)

De ene vaas gedecoreerd met chrysanten, lotus en pioenroos, de ander met vlinders en ruyi tussen gestileerde bladeren.

H. 21 cm

(2x)

€ 500 - 700

25

Een Chinese blauwwitte kendi

Kangxi periode (1662-1722)

Het bolvormige lichaam geribd en gedecoreerd met lotus en chrysant, de schouder en hals met decoratie van bamboe en prunus.

H. 15.6 cm

€ 500 - 700

26

Een Chinese blauwwitte baluster dekselvaas

Kangxi periode (1662-1722)

Gedecoreerd met panelen met lotus, pioenrozen, chrysanten en prunus, de schouder en voet met een ruyi-vormige band met lotus.

H. 56 cm

€ 4.000 - 6.000

PRONKEN MET PORSELEIN

Porselein was aan het eind van de zeventiende eeuw enorm populair en de vraag naar porselein met een persoonlijk karakter werd steeds groter. Bewindslieden van de VOC zonden motieven naar China en spoedig volgde de Nederlandse gegoede burgerij en werden er familiewapens, personen en landschappen op het porselein uit China afgebeeld. Dit werd *Chine de commande* genoemd en werd op het bovenste dek verscheept vanwege het belang dat het veilig aankwam. Aangezien de Chinese schilders niet bekend waren met de westerse cultuur werden er wel eens fouten in de gewenste afbeeldingen gemaakt. De VOC gaf in 1734 opdracht aan Cornelis Pronk (1691-1759) om ontwerpen voor porselein te maken, zodat het in China geproduceerd konden worden.

Cornelis Pronk was de zoon van een korenhandelaar. Hij werkte enige jaren voor zijn vader totdat een familie vriend hem aanraadde in de leer te gaan bij tekenaar Jan van Houten (1679-1713) en schilder Arnold Boonen (1669-1729). Al snel werden zijn nauwkeurige architectonische en topografische tekeningen erg geliefd. Hij trok voor deze tekeningen al schetsend door het land en zo startte hij een nieuwe trend voor topografische tekenkunst. Hij woonde voor het grootste deel van zijn leven in Amsterdam, ook enige tijd bij zijn broer Aldert, een kunstverzamelaar. Dankzij de enorme hoeveelheden gedetailleerde en goed gearchiveerde tekeningen is er heden ten dagen nog veel bekend over het verdwenen Nederlandse erfgoed van de achttiende eeuw.

In 1734 sloot Pronk een exclusief contract met de VOC. Hij zou gedurende drie jaar jaarlijks een ontwerp leveren voor Chinees porselein ter waarde van 1200 florijnen per jaar. Niet alleen van de versiering van de verschillende serviesstukken, maar ook van de vorm moest hij gedetailleerde ontwerpen maken. Hij maakte in totaal vier ontwerpen, waarvan het eerste ontwerp in 1736 via Batavia, naar het porseleincentrum

in Kiangsi en vervolgens naar Kanton werd gezonden. Het eerste ontwerp moest hij met spoed maken, zodat het mee kon met de jaarlijkse Kerstvloot, maar wegens vertraging kwamen de eerste ontwerpen alsnog te laat aan in Batavia.

Het eerste ontwerp was de bekende voorstelling van de Parasoldames. Dit geliefde, Westers geïdealiseerde tafereel (ook wel een 'chinoiserie') werd uitgevoerd in blauwwit porselein, Chinees Imari, wat destijds 'gecouleerd en goud' genoemd werd en in emailkleuren uitgevoerd. Dit is de enige van de vier ontwerpen die zowel in China als Japan onder leiding van de VOC geproduceerd werden. De originele tekening is bewaard gebleven en bevindt zich in het Prentenkabinet van het Rijksmuseum te Amsterdam. De tekening van de twee dames is in een cirkel binnen twee gedecoreerde ringen ontworpen. De twee vrouwen staan aan een oever met riet; een van de vrouwen buigt zich voorover om drie exotische vogels te begroeten, terwijl de andere vrouw haar beschermt tegen de zon met een grote parasol. Achter hen zwemt een eendje in het water. De middelste ring is gedecoreerd met prachtige bloemen en acht rozetten, de buitenste ring met geometrische figuren en acht cartouches afgewisseld met exotische vogels en parasoldames, de achterzijde afgebeeld met insecten. Het ontwerp werd gemaakt voor een compleet tafelservies van 371 stuks, een theeservies, een fontein pot met waterbak en een schoorsteenmantel en werd in zesvoud via Batavia naar Holland verscheept.

Het tweede ontwerp was de Doktersvisite aan de keizer. Deze tekeningen liepen ook vertraging op en werden pas in 1736 verzonden met een bijgaande brief: "De nieuwe monsters van Porselijnen voor den volgenden tijdt geteeckent Ltra. B. die gelijk wij voor deesen al hebben geschreeven alle jaaren sullen verandert worden". Ook van deze tekening is een ontwerp voor een kop en schotel in het archief van het Rijksmuse-

um te bewonderen. Drie mannen zitten om een tafel heen onder een laaghangende tak vol kleurrijke bloemen. Een van hen houdt een vis vast. Ze zijn omringd door een pauw, een papegaai en een kraanvogel. De tekening is binnen een zesarmig bloemenmotief getekend en omringd door geometrische figuren. Er is tevens een eerdere versie bekend met een man staand achter de drie zittende. De herkomst van dit tafereel komt wellicht van een voorraadpot uit de Ming-dynastie waarop de drie taoïstische sterrenkoningen schakend staan afgebeeld. Op de achterkant van de pot staat een toekijkende man die weleens in verband wordt gebracht met de houthakker Wang Shih, die volgens een legende drie oude mannen, de sterrenkoningen, in een grot aantroef. Een van de koningen gaf hem een magische dadelpit waardoor hij al het besef van tijd verloor. Toen de houthakker eindelijk de grot verliet, waren er eeuwen verstreken. Als Pronk zich daadwerkelijk door dit tafereel heeft laten inspireren, zou de vierde man in het eerste ontwerp weleens deze houthakker kunnen zijn, die hij verkeerd geïnterpreteerd heeft als een vierde wijze man.

Van het derde en vierde ontwerp zijn geen tekeningen overgebleven. Wel is het vierde ontwerp beschreven in de uitgebreide VOC archieven als het Prieel, wat zou betekenen dat de vele porseleinen werken met prieeltjes, die nog steeds te vinden zijn, naar een ontwerp van Pronk zijn. Van het derde ontwerp is nog minder overgebleven, maar er wordt vermoed dat het ontwerp van de Boogschutter eerst door de hand van Pronk is getekend vanwege de stilistische overeenkomsten met de andere drie ontwerpen. Waarschijnlijk waren de VOC en porseleinschilders en -handelaren nog zo druk met de twee eerste ontwerpen dat het derde erbij inschoot. Er zijn nog andere porselein werken in omloop met mogelijke ontwerpen van Pronk, maar het is nooit aangetoond dat die stukken daadwerkelijk door Pronk zijn ontworpen.

Het porselein met de ontwerpen van Pronk werd enorm populair, maar door de zeer gedetailleerde tekeningen vroegen de Chinese handelaren hoge prij-

zen en waren de kosten voor de VOC te hoog. Het bleek voor de VOC niet meer rendabel en de productie stopte. Toch lieten veel gegoede burgers en VOC-lieden het dure porselein met het ontwerp van Pronk zelf maken. Een dergelijke set blauwwitte bordes kostte 1160 gulden, wat destijds genoeg was om een heel huis in Amsterdam te kopen. De Chinese porseleinschilders ontwikkelden hun eigen variaties op de ontwerpen van Pronk. Zo werd een van de twee parasoldames vervangen voor een 'Zotje', een dansend vrolijk klein jongetje, of werden Zotjes dansend om de dames geplaatst. Tevens werden de achtergronden veranderd en vleermuizen toegevoegd. Deze Chinese kopieën diende weer als voorbeeld voor de Delftse kopieën van het Chinese porselein. In latere periodes werden de ontwerpen zelfs in Japan nagemaakt op aanvraag van particulieren, waar het in eerste instantie te duur was om porselein te laten produceren. De VOC speelde met de Pronkstukken in op de veranderende eet- en drinkgewoonten van de Nederlandse maatschappij in de achttiende eeuw. De afloop van dit 'porseleinen tijdperk' toont hoe sterk de VOC zich al liet leiden door de winstmarge van waren en niet door de vraag, aangezien het laatste voor het Pronk porselein extreem hoog was en mensen graag meer betaalde om een Pronkstuk in bezit te krijgen.

27

Een Chinese famille rose 'Tien gezichten op Jiangxi' kom
20ste eeuw

De ene zijde gedecoreerd met boten in een rivierlandschap bij een tempelcomplex bestaande uit meerdere eilanden, de andere zijde met inscriptie en zegel. Apocrief Daoguang merk.

Diam. 18,2 cm

€ 3.000 - 6.000

28

Een Chinees blauwwit bord en twee famille rose borden

Kangxi periode (1662-1722) en Qianlong periode (1736-1795)
Het blauwwitte bord gedecoreerd met elegante dames en pioenrozen, gemonteerd met later 19e eeuw's Hollands tweede gehalte zilveren hengsel. Apocrief Chenghua merk; een achtkantig famille rose bord gedecoreerd met lotus en sanduo; en een famille rose bord gedecoreerd met eenden.

Diam. 26.2 / 28.5 / 23 cm

(3x)

€ 600 - 800

29

Een Chinese famille rose theepot met deksel, drie theekommen en een schotel

Yongzheng periode (1723-1735)

De theepot gedecoreerd met figuren in een doorlopende tuin, de kommen en schotels met gestippelde herten in een tuin met lingzhi.

H. 3.4 cm - 6.3 cm

(5x)

€ 600 - 800

32

Een paar Chinese famille rose kommen

Guangxu zes karakter merk in onderglazuur blauw en uit de periode (1875-1908)

Elk gedecoreerd met een vliegende vogel en een vogel op een bloeiende tak.

Diam. 12.5 cm

(2x)

€ 1.500 - 2.000

33

Een Chinese peervormige famille rose theepot met deksel

Yongzheng periode (1723-1735)

Geappliqueerd met bloemenranken, de tuit en greep bedekt met een paars glazuur.

H. 11.5 cm

€ 600 - 800

30

Een set van drie Chinese blauwwitte dekselvazen en een rouleau vaas

19e-20ste eeuw

Gedecoreerd met verschillende vogels en insecten tussen lotus, pioenrozen, chrysanten en prunus, elk met apocrief Kangxi merk; daarbij een kleinere vaas gedecoreerd met bloemen.

H. 15.6 - 27.2 cm

(5x)

€ 600 - 800

31

Een set van zes Chinese blauwwitte theekommen en schotels

Kangxi periode (1662-1722)

Elk gemodelleerd met geribde zijden en gedecoreerd met chrysanten, elk gemerkt met een haasje.

Diam. 13.7 cm

(12x)

€ 600 - 700

34

Een Chinese poederblauwe dekselkom

Kangxi periode (1662-1722)

Gedecoreerd met florale motieven in uitgespaarde vakken, de zijkanten met twee grepen, de deksel met twee uitgespaarde waaivormige vakken.

Diam. 14.5 cm

€ 600 - 1.000

35

Een Chinese blauwwitte penselenpot, bitong

Geschilderd door Liu Hetian (geb. 1943), Jingdezhen, 2001

Rondom gedecoreerd met vissersboten aan de oever van een rivier, de bovenzijde met kalligrafie, gesigneerd en met zegelmerk.

H. 17.4 cm

€ 800 - 1.200

36
Een paar Chinese famille rose 'hanen' theepotten met deksels

Yongzheng periode (1723-1735)

Beide gedecoreerd aan elke zijde met twee hanen in een tuin met pioenrozen, de onderzijden gemodelleerd met wijnranken, de deksels in de vorm van een bloem.

H. 10.5 cm

(2x)

€ 1.500 - 2.000

37
Een Chinese 'Hollands gedecoreerde' theepot met deksel en een Japanse Imari dekselkom

18e eeuw

De theepot gedecoreerd aan beide zijden met een Europees echtpaar en een hond in een landschap, de dekselkom gedecoreerd met panelen met chrysanten, granaatappels en pioenrozen.

H. 10 / 12.5 cm

(2x)

€ 600 - 800

40
Een Chinese famille rose wandvaas

20ste eeuw

De balustervaas met een paneel waarin een rivierlandschap, op een gele ondergrond met lotus en een vleermuis, de zij-kanten met twee ijzerrood en vergulde *chilong* grepen. Met apocrief Qianlong merk.

H. 20 cm

€ 700 - 900

41
Een Chinese famille rose baluster dekselvaas

19e-20ste eeuw

Gedecoreerd met een doorlopende voorstelling van een dame in een rolstoel en een heer op een paard, met verschillende bedienden, de schouder met *ruyi*-vormige panelen met lotus.

H. 38.5 cm

€ 1.000 - 2.000

38
Een Chinese famille rose 'draak en feniks' theepot met deksel

Begin 20ste eeuw

Gedecoreerd met een ijzerrode draak en een *famille rose* feniks tussen gestileerde wolken. Met apocrief Qianlong merk.

H. 13 cm

€ 500 - 700

39
Een Chinees famille rose millefleurs vaasje

Vroeg 20ste eeuw

Het zeskantige balustervormig vaasje geheel gedecoreerd met pioenrozen, chrysanten en hortensia. Met apocrief *shende tang* merk.

H. 10.5 cm

Herkomst:

- Veiling Sotheby's, Amsterdam, 25 oktober 1994, lot 442

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.500 - 2.000

42
Twee Chinese famille rose figuren

Laat 18e-19e eeuw

Beide met hoofdtooi en kleding gedecoreerd met draken, de oorlogsgod Guandi met een boek in zijn rechterhand, en de hoogwaardigheidsbekleder met *ruyi* scepter en goudbaar. H. 22.7 / 26.2 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 25 juni 2007, lot 197

- Particuliere collectie, Nederland

(2x)

€ 500 - 700

43
Een Chinese famille rose geelgegronde 'draken en feniksen' kom

Circa 1900

De buitenzijde gedecoreerd met medaillons met draken en feniksen, op een geel fond met bloemen en kalebassen, de binnenzijde met een draak en vlammeende parel. De onderzijde met apocrief Qianlong merk. Diam. 16.5 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 25 juni 2007, lot 149

- Particuliere collectie, Nederland

€ 500 - 700

44

Een Chinese familie rose en vergulde vaas, hu

20ste eeuw

De chocoladekleurige grond gedecoreerd met vergulde bloemmotieven, met twee familie rose cartouches met dames in een tuin en dames die go spelen, de zijden met twee dubbele drakenkop grepen. Met apocrief Qianlong merk.

H. 25.8 cm

€ 1.000 - 1.500

45

Een Chinese familie rose 'perzik en kraanvogel' vaas

20ste eeuw

De balustervaas rondom gedecoreerd met kraanvogels bij een bloeiende perzikboom met zes vruchten, met kalligrafische inscriptie en twee zegels.

H. 43.8 cm

€ 800 - 1.200

46

Een Chinees grisaille 'landschap' vaasje

20ste eeuw

Het peervormige vaasje gedecoreerd en grisaille met twee figuren in een weids rivierlandschap, met inscriptie Wang Yeting, de onderzijde met zegelmerk.

H. 13.1 cm

€ 800 - 1.200

47

Een Chinese familie rose vaas

20ste eeuw

Gedecoreerd met kraanvogels en vleermuizen bij een pijnboom, omgeven door lingzhi fungus en pioenrozen, de hals met twee olifantskop grepen. Met apocrief Qianlong merk.

H. 23 cm

€ 700 - 900

48

Een grote Chinese 'mirror black' vaas, tianqiuping

Daoguang zeskarakter zegelmerk in onderglazuur blauw en uit de periode (1821-1850)

Gemodelleerd met lange, cilindervormige hals en bedekt met een diep zwart spiegelend glazuur.

H. 56 cm

€ 2.500 - 3.000

49

Een Chinese geelgeglazuurde vaas

Kangxi zes karakter merk in onderglazuur blauw en uit de periode (1662-1722)

De balustervormige vaas bedekt met een zachtgeel glazuur, de bodem en binnenzijde wit geglaazuurd.

Met houten deksel (niet afgebeeld).

H. 22.5 cm

€ 900 - 1.200

50

Een Chinese familie rose 'lantarenfestival' penselenpot, bitong

19e eeuw

Gedecoreerd met figuren en jongetjes met lampions, muziekinstrumenten, bloemen en een ruyi scepter, op een gele sgraffito grond.

H. 10.6 cm

€ 500 - 700

51

Een Chinese familie rose 'Bajixiang' wierookbrander, ding

19e-20ste eeuw

Staande op drie gebogen voeten, gedecoreerd met de Acht Boeddhistische Symbolen, 'Bajixiang', tussen lotusbloemen en ranken, op een gele ondergrond, de gebogen grepen elk gedecoreerd met lotus en vleermuizen, de binnenzijde bedekt met een turquoise glazuur. Met apocrief Jiaqing merk.

H. 28 cm

N.B.:

Voor een wierookbrander met vergelijkbare vorm en decoratie, gedateerd Jiaqing periode (1796-1820), zie: veiling Christie's London, 12 mei 2017, lot 391.

€ 5.000 - 8.000

51

52

Een grote nefriet kom

Op ovale voet, de hoge kom met gewelfde rand, de steen een heldergroene kleur met donkergroene insluitingen.

L. 36.2 cm
€ 500 - 700

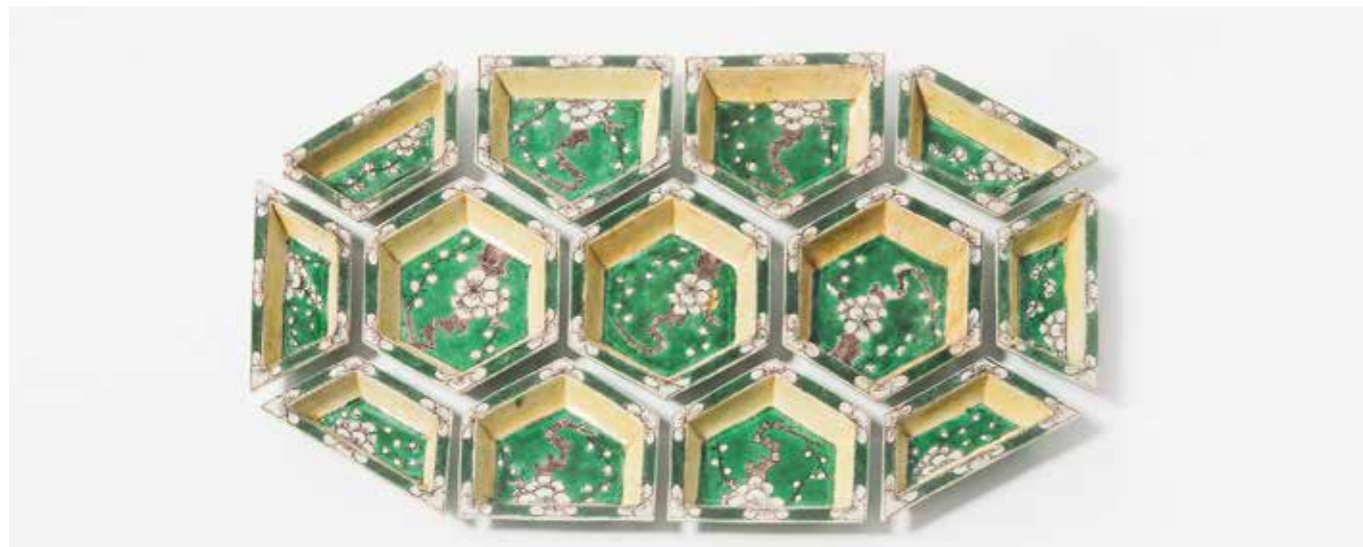
53

Een Chinese groengeglazuurde Brinjal kom

Kangxi periode (1662-1722)

De buitenzijde gedecoreerd met lotus, prunus en magnolia op een groengeglazuurde ondergrond, de binnenzijde met een *lingzhi* fungus.

Diam. 21,3 cm
€ 700 - 900

54

Een Chinese biscuit famille verte hors d'oeuvre set

Kangxi periode (1662-1722)

Bestaande uit drie zeskantige schaaltes, vier vijfkantige schaaltes en zes vierhoekige schaaltes, alle gedecoreerd met prunustakken op een groen fond.

Diam. 11.7 / L. 10.5 / 11.5 cm
(13x)

€ 1.500 - 2.000

55

Een Chinees blauwwit en famille rose bord

Guangxu zeskarakter merk in onderglazuur blauw en uit de periode (1875-1908)

Gedecoreerd met vazen met lotus, perzik, koraal, *ruyi*, en verschillende antiquiteiten.

Diam. 18.1 cm

Herkomst:

- Alberto Varela Santos, Londen (no. 4385)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 4.000 - 6.000

SYMBOLIEK IN CHINEES PORSELEIN

Chinees porselein en keramiek zijn vaak rijkelijk gedecoreerd. Wat voor leken gedetailleerde draken en vrolijke bloemen lijken, zijn voor kenners en Chinezen veel meer. Alle afbeeldingen hebben een symbolische betekenis, waar veel informatie uit kan worden gehaald. Zo is het karakter voor 'lezen' in het Chinees hetzelfde als 'kijken naar'. De Chinese taal heeft meer woorden dan klanken, waardoor een woord meerdere betekenissen kan hebben. Elk Chinees karakter staat voor een woord en heeft een klank, maar deze klanken hebben dus meerdere karakters onder zich. Zo betekent de klank van het woord *fu* 'vleermuis' of 'geluk'. Ook kleuren en getallen hebben bepaalde betekenissen, zo brengt de kleur rood geluk, net als het cijfer vijf. Dit verklaart de vaak afgebeelde vijf rode vleermuisjes op porselein. Alle drie de kenmerken betekenen geluk, dus verbeelden zij tezamen een overvloed aan geluk. Veel symboliek komt voort uit de Chinese mythologie. In de mythologie is de draak, in tegenstelling tot de Westerse draak, vrolijk en wijs. De draak staat symbool voor zonsopgang, lente en vruchtbaarheid en is de bringer van geluk en voorspoed. De draak staat tevens voor *yang*, het mannelijke. Door al deze eigenschappen is de draak een geliefd figuur in China en daarom ook vaak terug te vinden als afbeelding op Chinees porselein. Van 1872 tot 1911 prijkte er zelfs een prachtige draak op de vlag van het Chinese keizerrijk. De feniks wordt vaak samen met de draak afgebeeld, aangezien het de complementaire *yin* en de vrouwelijkheid symboliseert.

Vruchten, bloemen en dieren dragen alle een bepaalde betekenis met zich mee. Zo klinkt het woord voor vis als *yu*, wat rijmt met *yu* voor overvloed. Bovendien is het een teken van rang en toegang tot de rechtbank. Hierom droegen ambtenaren uit de vijfde rang of hoger een decoratie van een vis gedurende

de Tang-dynastie. De vis staat ook symbool voor het huwelijk en vele kinderen, vanwege de vele eitjes die vissen kunnen leggen. Olifanten staan daarentegen juist voor 'een teken', vanwege de overeenkomstige klank *xiang*. Als de olifant gepaard gaat met een vaas, *ping* wat rijmt met *taiping*, het woord voor vrede, duidt dit op het gezegde *taiping youxiang*: 'als er vrede is, zijn er tekenen'. Dit is terug te dateren tot de Qing-dynastie waarin olifanten met vazen op de rug in optochten voor de verjaardag van de keizer meeliepen. Een ander veel voorkomend symbool is de lotus. Naast schoonheid is het de bloem van de zesde maand en zomer, en bloeit de lotus op vanuit de modder, waardoor het voor puurheid staat. De populaire perzik staat in China symbool voor onsterfelijkheid, terwijl het in de westerse kunst juist gezien wordt als vrucht van de waarheid.

Tijdens de Yuan-dynastie (1271-1368) werd het Tibetaanse boeddhisme geïntroduceerd in China en kwam de leer van de Ashtamangala in gebruik. Deze acht symbolen die vaak als teken van vrede of zegen staan afgebeeld zijn: het wiel van Dharma voor kennis; de witte schelp voor het gedachtegoed van de Boeddha; de overwinning van Boeddha op alle belemmeringen; de parasol voor bescherming en spirituele kracht; de lotus voor zuiverheid en verlichting; de schatvaas voor onuitputtelijke rijkdommen; het vissen paar voor echtelijk geluk en de oneindige knoop voor harmonie.

Het trio van bamboe, pijnboom en prunus gaan vaak samen gepaard op porselein, zoals bij het porselein van Pronk. Deze planten kunnen de winterkou overleven en worden dus gezien als een daadkrachtig en onsterfelijk drietal. De onsterfelijkheid komt vaak terug in de Chinese symboliek. Zo ook bij de legendes van de

acht onsterfelijken. De eerste van de acht onsterfelijken was Li Tieguaï met de ijzeren kruk. Hij was een leerling van de grondlegger van het taoïsme, de heilige Laozi, en werd door zijn streven naar de Tao onsterfelijk. Nadat hij deze onsterfelijkheid had gekregen bezocht hij een heilige berg maar liet zijn lichaam achter bij zijn leerling Li Qìng. Hij vertelde hem: "Als ik over zeven dagen niet terug ben, moet je mijn lichaam verbranden." Echter, op de zesde dag werd de moeder van de leerling ernstig ziek. Hij besloot daarom het lichaam eerder te verbranden, zodat hij afscheid kon nemen van zijn moeder. Onderweg zag hij een stervende bedelaar, maar de leerling, in paniek zijn moeder nooit meer te kunnen zien, had geen tijd hem te begraven. Toen Li Tieguaï de volgende dag wel terugkeerde en zijn lichaam niet aantrof, nam hij het lichaam van de net overleden kreupele bedelaar over. Zodat Li beter kon lopen, gaf Laozi hem een ijzeren kruk en een magische kalebas met een onuitputtelijke voorraad medicijnen. Hiermee heelde Li Tieguaï de stervende moeder van zijn leerling en werd vanaf dat moment de heler van de zieken, armen en behoeftigen. Volgens sommige versies van de legende gaf hij ook de leerling een pil en vertelde hem dat hij niet langer leerling was, maar zijn leven moest toewijden aan het helpen van mensen. Als wederdienst zou Laozi onsterfelijk worden, wat volgens de legende tweehonderd jaar later ook geschiedde.

De tweede van de acht onsterfelijken, Zhong-li Quan, was een generaal in een van de legers van de Han-dynastie. Tijdens een van zijn veldslagen werd hij verslagen door de Tibetanen en vluchtte hij de omringende bergen in. Hier trof Zhong-li Quan een oude man aan die hem naar een spirituele schuilplaats bracht, waar hij voor onbepaalde tijd mocht verblijven. Hij werd geïntroduceerd aan de rituelen van de onsterfelijken en de

magische alchemie. Na drie dagen van lange trainingen en hard studeren werd hij teruggestuurd. "Gebruik je nieuwe krachten om je mensen te helpen", zei de oude man. Toen Zhong-li Quan wilde antwoorden, waren de oude man en de tempel verdwenen. Met zijn magische verenwaaijer en zijn kennis van alchemie, creëerde hij toen zilveren en gouden munten uit steen die hij aan de armen en hongerige mensen gaf. Lǚ Dongbin, een van de andere onsterfelijken, werd jaren later door Zhong-li Quan bezocht in een droom. Zhong-li Quan toonde hem een leven vol succes en promoties, een prachtige vrouw, een zoon en een dochter. Dit succes maakte mensen echter jaloez en hij werd beschuldigd van misdaden die hij niet had gepleegd. Zijn vrouw verliet hem en zijn kinderen werden door bandieten vermoord. Terwijl hij in zijn droom op straat doodging, werd Lǚ Dongbin wakker. Hij realiseerde dat hij niets had aan geld en succes, en stortte zich op de leer van de Tao. Gedurende zijn leer onderwierp Zhong-li Quan hem aan tien obstakels. Lǚ Dongbin volbracht alle obstakels volgens de leer van de Tao en werd hierna tot de onsterfelijkheid verheven. Zhong-li Quan wordt vaak afgebeeld met een zwaard, omdat hij veel demonen uitbande tijdens zijn beproevingen.

Han Xiangzi werd al jong leerling van Lǚ Dongbin, die hem meenam naar de boom van de perzikken der onsterfelijkheid. Han beklom de boom, gleed uit en viel, maar voor hij de grond bereikte was hij onsterfelijk geworden. Hij is te herkennen aan de attributen perzik en fluit.

Cao Guojū, de vijfde onsterfelijke, was de broer van de keizerin. Zijn jongere broertje maakte gretig misbruik van deze positie, wat resulteerde in corruptie aan het hof. Cao probeerde dit te voorkomen, maar tevergeefs. Uit schaamte voor zijn broertje gaf Cao zijn fortuin aan de armen en liet het hofleven achter

zich om op het platteland te gaan wonen. Hier werd hij door Zhong-li Quan en Lǚ Dongbin onderwezen in de magische kunsten en werd uiteindelijk zelf ook onsterfelijk. Cao Guojū wordt vaak afgebeeld in officieel gewaad met een jade tablet en wordt gezien als beschermer van theater en het acteren.

Ook Zhang Guolao werd gedurende zijn leven onsterfelijk. Hij wordt gezien als de beschermer van pasgehuwden en is vaak achterstevoren rijdend op een witte ezel afgebeeld met een koker en twee bamboe trommelstokken. Zijn ezel kan duizenden kilometers per dag afleggen en aan het einde van de dag worden opgevouwen tot een tas, die weer tot leven komt als Zhang Guolao water op de tas schenkt. Volgens één van de vertellingen wilde de keizer weten wie deze excentrieke man was en hij gebood zijn Tao meester deze vraag te beantwoorden. Deze weigerde: "Ik zal sterven als ik dit vertel. Alleen als u belooft met ontbloot hoofd en ontbloten voeten vergeving voor uw nieuwsgierigheid te vragen aan Zhang Guolao, zal ik het vertellen." De nieuwsgierigheid van de keizer won de overhand en hij beloofde te doen wat de Tao meester vroeg. De meester vertelde dat Zhang Guolao als witte spirituele vleermuis was geboren uit chaos, waarna hij stierf. De keizer vervulde zijn belofte en vroeg om vergeving bij Zhang, die de meester weer tot leven bracht.

Lan Caihe is een van de twee vrouwelijke onsterfelijken, hoewel zij volgens enkele overleveringen wordt aangeduid als hermafrodiete of zestienjarige jongen. Door haar vreemde gedrag – in de zomer droeg zij winterkleden en in de winter sliep zij op de sneeuw – dachten mensen dat ze gek was. Lan Caihe zwierf al zingend rond, gehuld in een blauw gewaad met maar aan één voet een schoen. In haar lie-

deren zong ze over hoe zij zich distantieerde van dit vluchtige leven en de misleidende geneugten. Het geld dat zij kreeg voor haar zangkunsten gaf ze aan de arme bevolking. Op aardewerk en porselein wordt zij afgebeeld met een mand vol bloemen.

De laatste van de acht onsterfelijken, de beeldschone He Xiangū, wordt afgebeeld met een magische lotus die lichamelijke en mentale klachten kan wegnemen. Op vijftienjarige leeftijd werd haar in haar droom bevolen parelmoer te verpulveren en dit op te eten zodat zij behendig en onsterfelijk zou worden. De volgende dag deed zij dit en bracht de rest van haar dagen door in de bergen, waar zij fruit plukte en verzamelde voor haar moeder. Toen He Xiangū ontdekte dat ze niet meer hoefde te eten om in leven te blijven, bereikte dit nieuws de Keizerin. He Xiangū werd geboden naar het hof te komen, maar verdween onderweg naar de andere onsterfelijken.

De acht onsterfelijken representeren de diverse juxtaposities van het leven: rijkdom en armoede, jeugd en ouderdom, en mannelijkheid en vrouwelijkheid. Naast deze acht onsterfelijken zijn er nog vele afbeeldingen die symbolische waarden en legendes weergeven op servies en gebruiksvoorwerpen. Zo zijn er de drie sterrenkoningen, kraanvogels, granaatappels en de in Europa zeer populaire 'Lange Lijzen', de zeer lange en slanke Chinese vrouwen die vaak worden afgebeeld in afwisseling met decoratieve bloemen en planten. De vele betekenissen van het keramiek en porselein kunnen een betoverende wereld openen, vol verhalen, achterliggende gedachten, gelukwensen en materiële voorspoed.

56
Een Chinese koperrood geglazuurde schaal
20ste eeuw
Geglazuurd in een zachte rode tint verlopen naar wit aan de rand. Met apocrief Qianlong merk.
Diam. 18,5 cm
€ 1.500 - 2.000

57
Een Chinese famille rose en faux bois schaal
20ste eeuw
De binnenzijde gedecoreerd met een cartouche met vissen en ginseng, omgeven door een *faux bois* decoratie doorlopend naar de buitenzijde.
Diam. 33 cm
€ 1.500 - 2.000

58
Een Chinese carneool archaïstische wierookbrander met deksel
19e-20ste eeuw
Op gelobde voet, met opengewerkte stam met twee ringgrepen, de brander gesneden met twee bloemvormige grepen met ringen, de deksel met panelen opengewerkt met vleermuizen en florale motieven en een knop met opstaande draken en ringen.
H. 37 cm
€ 800 - 1.000

59
Een Chinese famille verte en ijzerrode kom
20ste eeuw
Gedecoreerd met lotusbloemen en ranken op een ijzerrood geglazuurd fond, met decoratieve *famille verte* randen.
Diam. 17 cm
€ 400 - 600

60
Een Chinese koraal-gegronde kom
Yongzheng onderglazuur blauw vierkarakter merk in dubbel vierkant en mogelijk uit de periode (1723-1735)
De buitenzijde gedecoreerd met pioenrozen, lelies en chrysanthen, op een koraalrode ondergrond.
Diam. 13,3 cm
Herkomst:
- Veiling Christie's London, 11 juni 1998, lot 738
- Particuliere collectie, België
€ 7.000 - 9.000

61
Een Chinese famille rose bamboevormige pot
 20ste eeuw
 De zijden gedecoreerd met een vogel in een granaatappelboom, met inscriptie *Xu Zhongnan*, de onderzijde en rand opengewerkt.
 H. 16.2 cm
 € 600 - 800

62
Een Chinese polychrome penselenpot, bitong
 Geschilderd door *Liu Hetian* (geboren 1943), Jingdezhen, 2001
 Beschilderd met een krab en bloeiende chrysanten, gesig-neerd en met zegelmerk.
 H. 12 cm
 € 500 - 1.000

63
Een paar Chinese famille rose achtkantige jardinières
 20ste eeuw
 Gedecoreerd met bamboe, prunus, goudenregen en win-gerd, de randen met vleermuizen tussen wolken. Beide met apocrief Qianlong merk.
 H. 20.8 cm
 (2x)
 € 800 - 1.200

64
Een Chinese wucai balustervaas
 19e-20ste eeuw
 Gedecoreerd met een hoogwaardigheidsbekleder en zijn bedienden in een doorlopende ommuurde tuin.
 H. 19 cm
 € 700 - 900

65
Een Chinese famille verte theepot en een deksel
 Kangxi periode (1662-1722)
 Gedecoreerd met lotus, pioenrozen, prunus en chrysanten, symbool voor de vier seizoenen.
 H. 8.5 cm
 € 800 - 1.200

66
Twee Chinese ijzerrode en vergulde borden en een spren-kelaar
 Kangxi periode (1662-1722)
 Beide borden gemodelleerd met tulpvormige panelen aan de rand, verschillend gedecoreerd met figuren in een tuin-landschap; en een sprenkelaar gedecoreerd met bloemen.
 Diam. 22.3 cm / H. 18.5 cm
 (3x)
 € 600 - 700

67
Een set van vijf Chinese famille verte diepe borden
 Kangxi periode (1662-1722)
 Elk gedecoreerd en verguld met bloeiende bomen.
 Diam. 24.4 cm
 (5x)
 € 1.500 - 2.000

68
Een Chinese famille rose vaas, meiping
 19e-20ste eeuw
 De zijden gedecoreerd met lotusbloemen en bladeren, vleer-muizen, boeddhistische symbolen en vergulde gelukstekens, op een zachtroze ondergrond, de schouder met bloemen en symbolen op een gele grond.
 H. 25.5 cm
 € 1.000 - 1.500

69

Een Chinese famille verte schotel*Kangxi periode (1662-1722)*Gedecoreerd en verguld met bloeiende pioenrozen, de rand met *bianco sopra bianco* bloemen.

Diam. 38.7 cm

€ 2.000 - 3.000

70

Een Chinese Yixing theepot met deksel*19e-20ste eeuw*

De vierkante zijden licht gebombeerd, de deksel gemodelleerd met een boeddhistische leeuw en brokaten bal.

H. 11.5 cm

€ 600 - 1.000

71

Een Chinese Yixing rechthoekige 'bamboe' theepot met een deksel*18e-19e eeuw*

Elke zijde gemodelleerd met dubbelwandige panelen met bamboe.

H. 9.5 cm

€ 600 - 800

72

Een collectie van vijf Chinese Yixing theepotten met deksels*20ste eeuw*

Bestaande uit een chrysantvormige theepot; een lage 'bamboe' theepot; een 'bamboe' theepot met groengeglazuurde bladeren en rechtopstaand hengsel; een theepot met ingekerfd landschap, en dekselknop in de vorm van boeddhistische leeuwen; en een peervormige theepot met slibdecoratie van prunus. Alle met zegelmerken.

H. 7.4 - 14.5 cm

(5x)

€ 600 - 1.000

73

Een collectie van vijf Chinese Yixing theepotten met deksels*20ste eeuw*

Bestaande uit een theepot met slibdecoratie van een rivierlandschap en kalligrafie; een donkergrijze theepot ingekerfd met bloemen en kalligrafie; een gebombeerde theepot; een theepot met rechtopstaand hengsel; en een 'bamboe' theepot met rechtopstaand hengsel. Alle met zegelmerken.

H. 7.4 - 16.2 cm

(5x)

€ 600 - 1.000

74
Twee Chinese Yixing chrysantvormige theepotten met deksels
 18e-19e eeuw
 De één peervormig en gemodelleerd met zes lobben, de ander met twaalf lobben.
 H. 7.7 / 8.4 cm
 (2x)
 € 2.000 - 3.000

75
Twee Chinese Yixing theepotten met deksels
 19e-20ste eeuw
 De eerste theepot gemodelleerd als een boomstronk en ge-appliqueerd met vruchttragende takken, het handvat als twee vervlochten twijgen, met zegelmerk. De tweede theepot gemodelleerd als bamboe.
 H. 9 / 15 cm
 (2x)
 € 1.500 - 2.000

76
Een Chinese Yixing theepot met deksel en een rode steengoed theepot met deksel
 18e-19e eeuw, de vierkante theepot gemerkt Hui Yi Gong, de rode steengoed theepot waarschijnlijk Europees
 De vierkante theepot met zes karakter merk en gemerkt Hui Yi Gong, de ronde theepot met los theezeefje.
 H. 6.8 - 8.2 cm
 (2x)
 € 1.500 - 2.000

77
Een paar Chinese Yixing rechthoekige theebussen met deksels
 18e eeuw
 Met een decor van draken met de vlammeende parel tussen wolken op elke zijde. H. 25.5 cm
 N.B.:
 Voor een vergelijkbare theebus, zie: C.J.A. Jörg, J. v. Campen, *Chinese Ceramics in the Collection of the Rijksmuseum*, Amsterdam, Philip Wilson Publishers, Londen, 1997, no. 228.
 (2x)
 € 5.000 - 7.000

78
Een collectie van vier Chinese Yixing theepotten met deksels
 20ste eeuw
 Bestaande uit een chrysantvormige theepot; een gelobde theepot met boeddhistische leeuw als dekselknop; een gele klei theepot ingekerfd met landschap en kalligrafie; en een lage theepot met riet en kalligrafie. Drie met zegelmerken.
 H. 7 - 13.8 cm
 (4x)
 € 600 - 1.000

79
Een Chinees samengesteld vijfdeelig theeservies
 Gemaakt, 20ste eeuw, beneden Nederlands wettelijk zilvergehalte
 Bestaande uit een theepot met deksel en een suikerpot met deksel gegraveerd met bloemenguirlandes en een rond blad en twee koppen met deksels en schotels, gegraveerd met een vogel op een bloeiende tak.
 Diam. 24.2 cm (blad)
 H.11.5 (theepot)
 (7x)
 € 600 - 800

80
Een paar Chinese verguld zilveren koppen en schotels
 Circa 1900, de schotels met karaktermerk, tweede gehalte
 De koppen gemodelleerd met drie reliëfpanelen waarin figuren en pagodes, de grepen in de vorm van een gestileerde draak, de gelobde schotels met vier reliëfpanelen met bloemen rondom de centrale houder gemodelleerd met lotusbladeren.
 Diam. 10.9 cm (schotel)
 (4x)
 € 2.000 - 3.000

81
Een Chinese bronzen 'granaatappel' wierookbrander, deksel en standaard
 18e-19e eeuw
 Gevormd als een granaatappel groeiend van een stam die de onderkant en het handvat vormen, met opengewerkt deksel en bladvormige standaard.
 H. 21 cm
 € 2.000 - 3.000

82
Een collectie van vijf Chinese snufflesjes

19e-20ste eeuw

Bestaande uit een plat appel- en mosgroen jadeieten flesje; een barnstenen flesje gesneden met leeuwen en een konijn; een helderglazen flesje met rode 'overlay' van jongens met lotus en gans; een achterglas beschilderd flesje met honden; en een *famille rose* flesje beschilderd met rivierlandschappen.

H. 4.8 - 7 cm

(5x)

€ 1.000 - 1.500

84
Een paar geglazuurd steengoed boeddhistische leeuwen

19e eeuw, mogelijk Guangdong

In spiegelbeeld gemodelleerd, met een brokaten bal onder hun voorpoten.

H. 17.5 cm

(2x)

€ 500 - 700

83
Een Chinees geelgegrond email cloisonné en verguld snufflesje

19e eeuw

De platte ronde zijden gedecoreerd met bloemen, op een gele ondergrond. De vergulde bodem met apocrief Qian-long merk.

H. 7 cm

€ 1.000 - 2.000

85
Een Chinese ivoren 'qilin' zegel

Circa 1900

De ovale zegel gesneden met een *qilin* die over zijn schouder kijkt, zijn vacht, staart en gezicht gedetailleerd weergegeven.

H. 5.7 cm

€ 900 - 1.200

86
Een Chinese gedateerd schildpad 'president' snufflesje met vergulde inscripties

Gedateerd Gengwu, corresponderend met 1930

De platte baluster zijden met vergulde inscripties, de ene kant met een gedicht over orchideeën, de ander over prunusbloesem, de smalle zijden met verdere inscripties.

H. 4.8 cm

N.B. I:

Eén van de smalle zijden heeft de inscriptie *Guan Shen ge* (studionaam), de andere *Cao kun*. *Cao kun* was de president van China tussen 1923 en 1924.

N.B. II:

Voor een bijna identiek snufflesje, zie: veiling Christie's New York, 28 maart 1996, lot 129.

€ 2.500 - 3.500

87
Een paar Chinese geglazuurd aardewerken sculpturen van danseressen

Sui-dynastie (581-618)

Beide staande figuren gemodelleerd met lange gewaden en hoge hoofddeksels, gedeeltelijk bedekt met een lichtgeel glazuur. H. 21 cm

Herkomst:

- Polak Works of Art, Amsterdam (1999)

- Particuliere collectie, Nederland

(2x)

€ 600 - 800

88
Een Chinese blanc-de-chine figuur van Guanyin en een blanc-de-chine kopje

Kangxi periode (1662-1722)

De godin gezeten op een rots, met lange gewaden en vreedzame uitdrukking op haar gezicht; het gelobde kopje gemodelleerd met een kraanvogel en een prunus. Het kopje met houten standaard.

H. 4.9 / 14.5 cm

(2x)

€ 800 - 1.200

91
Een Chinese bloedkorallen figuur van een dame

19e-20ste eeuw

Gemodelleerd in staande positie, met lange gewaden, sjerp en hoge knot. Op houten standaard.

H. 10 cm

€ 600 - 800

92
Een Chinees geelglazen snijwerk van een perzik

Begin 20ste eeuw

De vrucht groeiend aan een tak met gebladerte en een kleinere perzik, een vleermuis aan de zijkant.

H. 7.5 cm

€ 1.000 - 1.500

89
Twee Chinese cinnaber lakdozen met deksels

19e-20ste eeuw

Beide rond, de eerste met bol deksel gesneden met figuren bij een paviljoen, de tweede met platte deksel gesneden met twee figuren bij een pijnboom in een berglandschap.

Diam. 12.9 / 18.2 cm

(2x)

€ 600 - 800

90
Een Chinees Cizhou-type aardewerken ruyi-vormig kussen

Jin-dynastie (1115-1234)

De licht aflopende, gelobde bovenkant gedecoreerd in bruine tinten op een ivorkleurige ondergrond met drie grote bloesems, de zijden met gestileerde ranken. De onderzijde gestempeld met ateliermerk.

B. 21.5 cm

€ 600 - 800

93
Een Chinees donkergroen jade gespvormige hanger

18e-19e eeuw

Gesneden in de vorm van een gesp, een zijde in laag reliëf met een pijnboom, naast golvend water en een vleermuis, de andere zijde met vier karakters.

B. 8 cm

€ 1.200 - 1.500

94
Een Chinees bergkristallen sculptuur van een paard

18e-19e eeuw

Gesneden in liggende positie met een been vooruit gestrekt, de staart en manen gegraveerd. Op houten standaard gesneden met *lingzhi* fungus.

B. 13.2 cm

€ 1.200 - 1.500

95
Een Chinese geborduurde blauwzijden hofmantel, *Jifu*, en een mandarijnenhoed
 19e eeuw
 De mantel geborduurd in gouddraad met negen draken tussen wolven, kraanvogels en boeddhistische emblemen boven golven en *lishui* strepen. De zwartsatijnen hoed met rode gedraaide kwasten en grote glazen kraal.
 B. 24 cm (hoed)
 (2x)
 € 800 - 1.200

96
Een Chinese blauwzijden geborduurde mantel voor een Han vrouw
 Circa 1860
 Geborduurd in verschillende tinten blauwe en crèmekleurige zijden draad met vlinders tussen pioenrozen, boven een band van golven en *lishui* strepen, de crèmekleurige zijden mouwen geborduurd met pioenrozen en perziken.
 € 600 - 800

97
Een groot Chinees verguld en email cloisonné wierookvat met deksel
 19e eeuw
 Rustend op drie poten in de vorm van kraanvogels, en met grepen in de vorm van draken, de zijden gedecoreerd met bloemen op een turquoise fond, het opengewerkte deksel met dekselknop met draak. H. 102 cm
 Herkomst:
 - Veiling AAG, Amsterdam, 25 juni 2007, lot 157
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 2.000 - 3.000

98
Een Chinese wortel 'scholar's rock'
 In natuurlijke, grillige vorm.
 H. 86 cm
 Herkomst:
 - Kunsthandel L. van Lier, Blaricum (vóór 1985)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 800 - 1.200

99
Een rechthoekig wortelnoten gefineerd kistje
 18e eeuw
 Met plat deksel en uitklapbaar paneel aan de voorzijde. Aan weerszijden een messing greep en met messing beslag.
 H. 23.3 x B. 37 x D. 22.2 cm
 € 1.500 - 2.500

100
Een collectie van vijf Indonesische krisgrepen
 Circa 1900
 Bestaande uit een ivoren en vier houten krisgrepen, alle met gedetailleerd snijwerk.
 H. 8.5 - 10 cm
 (5x)
 € 800 - 1.000

101
Een Chinese familie rose plaquette
 Midden 20ste eeuw
 Gedecoreerd met twee vogels op een tak van bloeiende wisteria, met inscriptie *Shi Hongnang* en datering 1952.
 H. 43 x B. 29 cm (incl. houten lijst)
 € 800 - 1.200

102
Een paar Chinese hardhouten vitrinekastjes
 20ste eeuw
 Beide met spiegel aan de achterwand, het interieur met verschillende hardhouten planken, met openslaande deur.
 H. 83 x B. 50.5 x D. 13 cm
 (2x)
 € 800 - 1.200

103
Een paar Chinese hardhouten 'geleerde-hoed' armstoelen
Qing-dynastie (1644-1912)
 De donker gelakte stoelen met rieten zittingen en met gesneden *ruyi* ornamenten in de rug.
 H. 100 cm
 Herkomst:
 - East of the Sun-West of the Moon, Hoorn (1997)
 - Particuliere collectie, Nederland
 (2x)
 € 2.000 - 3.000

104
Een paar Chinese hardhouten stoelen
20ste eeuw
 Beide met 'yokeback' rugleuning.
 H. 109.5 cm
 (2x)
 € 1.500 - 2.000

105
Een Chinees houten vierslags kamerscherm
19e eeuw
 Elk paneel gesneden met gebladerte en ingelegd met drie blauw-witte tegels gedecoreerd met figuren in een landschap.
 Elk paneel H. 132 x B. 31.8 cm
 € 800 - 1.200

106
Een Chinese gelakte hardhouten wandtafel
20ste eeuw
 De onderrand van het blad opengewerkt met een geometrische band.
 H. 77 x B. 90.5 x D. 37 cm
 € 1.500 - 2.500

107
Een Chinese licht hongmu kalligrafeertafel
Qing-dynastie (1644-1912)
 Op vier ronde hoekpoten en met S-vormige stretchers, het hout met diepe honingkleurige patina.
 H. 78.5 x W. 189 x D. 69.5 cm
 N.B.:
 Voor een vergelijkbare tafel uitgevoerd in *zitan* en gedateerd midden Ming-dynastie, zie: Wang Shixiang, *Connoisseurship of Chinese Furniture*, Vol. II, Art Media Resources Ltd., Chicago, 1991, pag. 109, afb. B109.
 € 6.500 - 8.500

108
Een eikenhouten Renaissance kastje
17e eeuw

Het deurtje met rechthoekig paneel en geflankeerd door halve kolommen, in de kap snijwerk van vogels, ranken en een cartouche, onder het deurtje een lade. Op los onderstel met vier flessenpoten.

Met stempel: J.F. Weaver, Oxford St, London.

H. 160 x B. 76.5 x D. 42 cm

€ 1.000 - 1.500

109
Een Hollandse eikenhouten Renaissance kolommenkast
17e eeuw

Met twee grote en twee kleine deuren, gescheiden en geflankeerd door gecanneleerde kolommen. Onder de deuren een lade, in de kap snijwerk van vogels, schalen met vruchten en drie mascarons. Op de deuren rechthoekige panelen en profiellijsten. Aan de voorzijde bolpoten.

H. 194 x B. 171 x D. 75 cm

€ 1.000 - 3.000

110
Een Louis XVI chinoiserie rozen- en satijnhouten klapbuffet
Circa 1790

Aan de voorzijde een deur met lakpaneel, geflankeerd door intarsia van zwarte ruiten hangend aan een strik, de korte zijden met lade, op conische, vierkante pootjes.

H. 94.5 x B. 121 x D. 61 cm

€ 3.500 - 4.500

111
Een Chinees gestoken hardhouten etagèrekast
20ste eeuw

De onderzijde met twee deuren, het bovenste gedeelte opengewerkt met verspringende planken, gestoken met kraanvogels tussen wijnranken.

H. 244 x B. 135 x D. 37 cm

€ 1.500 - 2.500

112
Een Koreaanse hardhouten tweedeurs kast

Eind 19e eeuw

De rechthoekige kast op accoladevormig onderstel, met twee openslaande deuren, met daarachter een aantal lades van verschillende grootte, de buitenzijde met messing beslag gedecoreerd met florale motieven en wan symbolen.

H. 128 x B. 106 x D. 52 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 25 juni 2007, lot 122

- Particuliere collectie, Nederland

€ 700 - 900

113
Een noten-, eiken- en grenenhouten kastje met ijzeren hengersels

Circa 1760 en later

In het front een deurtje met bronzen corpus, drie grote en zes kleine lades geflankeerd door smalle deurtjes met snijwerk van rocailles. Aan de voorzijde over de breedte een compartiment met opklapbaar deksel.

H. 60.5 x B. 67 x D. 35 cm

€ 600 - 1.000

114
Een rechthoekige eikenhouten tafel

17e eeuw en later

Tussen de vaasvormige poten rechte regels. Het blad met geprofileerde rand.

H. 77.5 x B. 157 x D. 90 cm

Herkomst:

- Veiling AAG, Amsterdam, 28 juni 2010, lot 181

- Particuliere collectie, Nederland

€ 1.000 - 2.000

115
Een Hollandse orgelgebogen vitrinekast met notenhouten fi-neer

18e eeuw

Met afgeschuinde hoeken, de orgelgebogen onderkast met drie grote en twee kleine lades, de geschulpte kap met kraslijst, de afgeschuinde panelen met band intarsia.

H. 225 x B. 164 x D. 39 cm

€ 2.500 - 3.500

116
Een Delfts blauwwit aardewerken chinoiserie vijfdelig kaststel
 18e-19e eeuw
 Alle gemodelleerd met gedraaide panelen en beschilderd met *chinoiserie* bloemen, bestaande uit een dekselvaas, een paar knobbelvazen en een paar balustervazen.
 H. 26.2 - 32.7 cm
 (5x)
 € 2.000 - 4.000

117
Een Delfts polychroom aardewerken vijfdelig kaststel
Gemerkt voor De Klaauw, laat 18e-19e eeuw
 Alle zeskantig en beschilderd met polychrome bloemen, de deksels gemodelleerd met knoppen in de vorm van vogels, bestaande uit een set van drie balustervazen en deksels en een paar bekervazen.
 H. 29.5 cm
 (5x)
 € 800 - 1.200

118
Een Delfts polychroom aardewerken vijfdelig kaststel
Gemerkt voor De Drie Klokken, laat 18e eeuw
 Alle zeskantig en beschilderd met polychrome dorpsgezichten, de deksels gemodelleerd met knoppen in de vorm van vogels, bestaande uit een set van drie balustervazen en deksels en een paar bekervazen.
 H. 31 cm
 (5x)
 € 800 - 1.200

119
Een Castelli majolica rechthoekige mythologische plaque
 18e eeuw
 Gedecoreerd met Venus voortgetrokken door dolfijnen en vergezeld door nereïden.
 H. 22.4 x B. 33.4 cm
 € 1.200 - 2.200

120
Een Castelli majolica rechthoekige mythologische plaque
 18e eeuw
 Gedecoreerd met Diana als jageres rustend tegen een boom, met twee putti, in een landschap met ruïnes.
 H. 20.2 x B. 27 cm
 € 1.200 - 2.200

121
Een Castelli majolica rechthoekige plaque
 18e eeuw
 Gedecoreerd met een bisschop kijkend naar Maria op maansikkel, twee gevleugelde putti in de wolken.
 H. 36 x B. 26 cm
 € 700 - 900

122
Een Delfts rood steengoed onderschoteltje of pattipan
Omstreeks 1700, waarschijnlijk Ary de Milde
 Achtkantig met schuin opstaande rand, met floraal reliëfdecor.
 Diam. 16.2 cm
 N.B.:
 Voor een vergelijkbaar exemplaar, zie: Baron van Verschuer, W.K.F., 'Ary de Milde Mr. Theepotbacker', Gebr. Binger, Amsterdam, 1916, pag. 17, afb. VII.
 € 600 - 1.200

123
Een set van zes Delfts aardewerken bliksemborden en een enkel Delfts aardewerken bliksembord
Alle gemerkt voor De Paauw (1651-1774)
 Alle gedecoreerd in Imari-stijl met zigzag patronen en bloemen.
 Diam. 22 / 26.5 cm
 (7x)
 € 1.200 - 1.500

124
Een grote Loosdrechts porseleinen florale schotel
Gemerkt M.O.L. boven ster in onderglazuur blauw, 1782-1784
 Gedecoreerd met een centraal bouquet waaronder een tulp en chrysanten, de geschulpte rand gemodelleerd met voluten en met een vergulde band.
 Diam. 47.4 cm
 € 800 - 1.200

125
Een aardewerken kandelaar
Plateelbakkerij Zuid-Holland, Gouda, circa 1900
 Gedecoreerd in zachte pasteltinten met bloemen en gestileerde bladeren.
 H. 28.5 cm
 € 600 - 800

126
Een paar Delfts aardewerken blauwwitte chinoiserie vazen
Beide gemerkt voor Adrianus Kocx bij de Grieksche A (1687-1701)
 Beide kalebasvormige vazen gedecoreerd in de Chinese transition-stijl met bladvormige panelen, gestileerde bloembladeren en draken.
 H. 21.2 cm
 (2x)
 € 600 - 800

127
Een Japanse Arita blauwwitte baluster vaas
Midden 17e eeuw
 De buitenzijde gedecoreerd met pioenrozen en chrysanten in een ommuurde tuin.
 H. 21.5 cm
 € 1.000 - 2.000

128
Een Japanse Arita blauwwitte schotel
Circa 1700
 Gedecoreerd in de Chinese Wanli stijl met een centrale bloemenmand omgeven door vakken met antiquiteiten en bloemen.
 Diam. 38.4 cm
 € 500 - 700

129
Een paar Japanse Arita blauwwitte kommen
17e-18e eeuw
 Beide gedecoreerd met Shoulao en twee andere Onsterfelijken in een landschap met pijnboom, de binnenzijde met een rivierlandschap. Beide met zeskarakter merk.
 Diam. 22.2 cm
 (2x)
 € 600 - 800

130
Een Japanse zwart gelakte, maki-e en parelmoeren bonbonnière, kashiki
Showa periode (1926-1989)
 De platte, ronde doos zwart gelakt aan de buitenzijde, de binnenzijde gedecoreerd met ume bloesem in rode, bruine en gouden maki-e en parelmoer, op een goud besprenkelde zwart gelakte ondergrond. In originele houten doos, gesigineerd Keishin.
 Diam. 19.8 cm
 € 800 - 1.200

JAPAN: EIGENZINNIGE EENVOUD EN SOBERE SCHOONHEID

De Japanse beschaving is een van de oudste en een van de meest eigenzinnige ter wereld. Hoewel de eerste tekenen van bewoning van de archipel dateren uit 130.000 voor Christus, tonen archeologische vondsten uit de Jomon-periode van 14.000 voor Christus pas een culturele en vaardige samenleving. Later zorgde een vermenging van verschillende volkeren voor een lichte ontwikkeling van de kenmerkende Japanse taal, cultuur en maatschappelijke structuur. Rond 538 na Christus begon de sterk vormgevende Asuka-periode met de introductie van het boeddhisme vanuit het Koreaanse koninkrijk Baekje. De boeddhistische Soga-clan had vanaf 587 de leiding over Japan. Een van de prinsen van de Soga-clan, prins Shotoku schreef in 607 een brief aan de keizer van China met de licht beledigende aanhef: "De vorst van het land waar de zon opkomt groet de vorst van het land waar de zon ondergaat". Hieruit ontstond in 670 de bijnaam van het land, die tot de dag van vandaag gebruikt wordt. Japan werd volgens legende definitief opgericht in de zevende eeuw voor Christus door de voorouderlijke en legendarische keizer Jimmu. Er waren eeuwenlange invloeden van China en Korea in de eerste eeuwen van het bestaan van Japan, tegenover algehele isolatie in de daaropvolgende eeuwen. Dit zorgde voor een Aziatische maar eigenzinnige beeldtraditie, taal, cultuur en maatschappij. De eigenzinnigheid waar Japan zo geliefd om is.

Geloof

Het shintoïsme en het boeddhisme zijn de belangrijkste godsdiensten in Japan en worden vaak tegelijkertijd

aangehangen door de bevolking. In het shintoïsme worden *kami* aanbeden, dit kunnen geesten, goden, voorouders of natuurlijke krachten zijn. Grote liefde en eerbied staan centraal bij het shintoïsme en de religie is erg abstract voor buitenstaanders. Een waterval, de maan of slechts een apart gevormde steen kan voor een *kami* gehouden worden. Daarnaast geldt dit ook voor charismatische personen, of voor groei of vruchtbaarheid. De *kami* nemen vaak antropomorfe vormen aan, waaraan vele mythen gekoppeld zijn, die vaak binnen de kunsten worden gebruikt. Het shintoïsme is echter niet gemakkelijk te duiden, daar de invloed van het boeddhisme groot is. Boeddhistische tempels en shinto-schrijnen, ook wel *jinja* genoemd, vormden en vormen nog steeds de belangrijkste en meest voorkomende heiligdommen in Japan. De tempels bevinden zich vaak naast elkaar, of binnen de muren van dezelfde tempelcomplexen.

Het boeddhisme kent in Japan drie hoofdstromingen: het Zuiver Land-boeddhisme, het Nichiren-boeddhisme en het Zenboeddhisme. Vanaf het jaar 552 na Christus kreeg het boeddhisme voet aan Japanse wal, gelijktijdig met de start van de Nara-periode, toen een Koreaanse afgezant verscheen voor keizer Kimmei van Japan. De invoer van het boeddhisme stuitte in de eerste decennia nog op verzet, totdat keizer Yomei het boeddhisme in 585 officieel erkende. In de stad Nara, destijds hoofdstad, werd de Todai-ji tempel opgetrokken. Het complex bevat het grootste houten bouwwerk ter wereld, waarin het grootste bronzen boeddha beeld ter wereld staat.

Gebruiken

In de huidige Japanse cultuur zijn nog veel eeuwenoude gebruiken te vinden. Het dragen van traditionele kledij is bijvoorbeeld nog steeds gebruikelijk. Daarnaast is de theeceremonie een geliefde traditie onder de Japanners. De theeceremonie, of *chado* (weg van de thee), verheft het theedrinken tot een kunstvorm, mede door de al eeuwenlang minutieus gedecoreerde theekopjes. De vooraf bepaalde handelingen die na elkaar worden verricht, om optimaal te kunnen genieten van de thee, zijn zo geconcentreerd en serieus van aard, dat de ceremonie onderdeel is geworden van het Zenboeddhisme. Naast de theeceremonie zijn festivals ook belangrijke onderdelen van de dagelijkse Japanse cultuur. Zo wordt in de lente *Hanami Matsuri* gevierd, het feest van de kersenbloesem, waarbij men met familie en vrienden onder de bomen samenkomt. Het festival *Hina Matsuri*, ook het poppenfeest of meisjesdag genoemd, wordt ieder jaar op 3 maart gevierd. Een opstelling van meerdere etages met daarover een rood kleed wordt gebruikt om een verzameling ornamentale poppen (*hina-ningyo*) uit te stallen. De poppen stellen de keizer, keizerin, hofdames en musici voor in traditionele kleding uit de Heian-periode, te vergelijken met de westerse kerststal. De poppen brengen de dochters van de familie geluk en voorspoed, maar wanneer de familie ze vergeet op te ruimen voor 4 maart aanbreekt, zullen de dochters in het volgende jaar niet trouwen.

Kunsten

De kunst van het weglaten staat centraal in Japan. Dit is ook terug te vinden in vele kunstvormen, bijvoorbeeld de simplistische *haiku*, de strakke interieurs, sobere architectuur en de geabstraheerde rolschilderingen en houtsneden en haast mysterieuze

dansvoorstellingen. De balans in het interieur is voor de Japanner van oudsher belangrijk. Geen weelderige gouden krullen, kasten met porselein en grote schilderijen aan de muur zoals in Europese interieurs gebruikelijk was. In het interieur wordt liever een rolschildering op een kale muur gehangen, waarvoor een bloemstuk of *ikebana* geplaatst wordt. In dit bloemstuk worden de vier seizoenen nagebootst door het gebruik van een klein aantal takken. Bijvoorbeeld een bloesemtak voor lente, een lelie voor zomer, een grassoort voor herfst en een tak voor de winter. Door dit geheel te plaatsen voor de rolschildering, die een bepaalde afbeelding weergeeft, ontstaat er een balans tussen de seizoenen. Deze balans en focus op de seizoenen is een toespeling op de vergankelijkheid van het leven: de Japanse versie van het Europese *vanitas* stilleven. Wanneer er een nieuw seizoen aanbreekt, wordt er een nieuwe rolschildering uit de *family warehouse* gehaald en in huis geplaatst – de reden waarom veel Japanse kunst- of gebruiksvoorwerpen vergezeld zijn door de kenmerkende houten doos. De typische Japanse beeldtraditie en architectuur inspireerde vele westerse kunstenaars in de 19e eeuw tijdens het japonisme – met name de (post-)impressionistische kunstenaars. Tegenwoordig zijn er nog veel Japanse kunstenaars die de traditionele kunstvormen beoefenen, maar moderne kunst is ook sterk vertegenwoordigd in Japan, met werken van Nahoko Kojima en Takashi Murakami. Japan blijft onverminderd een inspiratie voor de rest van de wereld.

Geisha en Samurai

De meest bekende aspecten van de Japanse cultuur in het Westen zijn de mysterieuze *geisha* en de heldhaftige *samurai*. De term *geisha* wordt over het algemeen gebruikt om een gezelschapsdame aan te duiden die

gekleed is in de typische, streng gestileerde doch rijkelijke kledij en die met klassieke Japanse muziek, zang en dans de avond van een gezelschap aangenaam opluistert. Letterlijk betekend de naam *geisha* 'kunstpersoon', te herkennen aan de kunstmatig zwarte pruik, het witgemaakte gezicht met rode lippen en een opvallend versierde kimono. *Geisha* worden vaak ten onrechte geassocieerd met dames van lichte zeden. Hoewel er naast *geisha* een wereld bestond van courtisanes (*tayuu* of *oiran*) waar dit gebruikelijk was, is de cultuur van de 'kunstpersonen' te gecompliceerd om te bevatten voor westerlingen. In Japan hebben *geisha* heden ten dage groot aanzien bij de bevolking en zij worden beschouwd als het toonbeeld van vrouwelijke zelfstandigheid en kracht. Zij worden dan ook gezien als beroemdheden, hoewel de gewone Japanner de wereld van de *geisha* nog steeds niet helemaal begrijpt. De vrouwen zijn vaak bijzonder kundig in kalligrafieren, musiceren en dansen en zijn vaak bijzonder geleerd – daar zij gesprekspartners dienen te zijn voor klanten. De naam *geisha* voor vrouwen is eigenlijk niet correct en dient *geiko*, het vrouwelijke woord, te zijn. In de 13e eeuw worden de 'kunstpersonen' voor het eerst genoemd in de bronnen, maar waren destijds enkel mannen. Aan de zijde van hun heer zorgden zij voor vermaak en dans, echter waren zij ook een klankbord voor militaire strategieën. Gezegd wordt dat deze mannen bestonden in een eindeloze cyclus: als een heer al zijn geld en tijd spendeerde aan de *geisha*, verloor hij zijn vrouw en geld en eindigde als een vrolijke dronkaard die een heer kon vermaken. Wanneer men heden ten dage een *geiko* of haar leerling *maiko* tegenkomt in de oude wijken van Tokyo of Kyoto, voelt men een zekere magie. De magie waardoor deze wonderlijke en abstracte figuren vaak werden en worden afgebeeld in de kunsten van West en Oost.

Het haast tegenovergestelde van de *geisha* is de *samurai*. Deze heldhaftige krijgsheren maakten in Japan de dienst uit en vochten in het pre-industriële tijdperk. Het woord *samurai* betekent dan ook vrij vertaald 'hij die dient'. De hoogtijdagen van deze 'ridders' was tijdens de *Heian*-periode, toen onder andere de *Fujiwara*-clan, haar feitelijke macht aan het keizerlijke hof met speciale troepen veilig wilde stellen. Het woord *samurai* kwam zo in verband met de bovenlaag van de bevolking. Deze krijgers omschreven zichzelf als 'volgers van de weg van de krijger', ofwel *Bushido*. Het zwaard van de *samurai* is de ziel van de krijger en zijn voornaamste wapen. Het verliezen van het zwaard was dan ook een grote schande en daarvoor werd soms *seppuku* of *haraki*, zelfmoord, gepleegd. Tijdens de *Tokugawa*-periode van relatieve vrede stond het harnas als machtssymbool centraal. Ieder onderdeel van het harnas werd een kunstig onderdeel en rijkelijk versierd, en wordt heden ten dagen nog steeds fanatiek verzameld en als *objet d'art* in zitkamers geplaatst.

Het land van de rijzende zon spreekt onder de westerse bevolking onverminderd tot de verbeelding. Daarnaast dienen de Japanse kunst- en gebruiksvoorwerpen nog altijd als inspiratie voor westers design en de kledingmode. De uitermate herkenbare beeldtraditie is een prachtig voorbeeld van waar isolationisme toe kan leiden. De vroege invloeden van het Aziatische vaste land en het isolement daarna zorgen voor een heuse exotische eilandcultuur. Japans antiek en porselein is daarom immer populair en door eenvoud en stilering uitstekend te plaatsen in ons hedendaagse eclectische interieur.

131
Een paar Japanse Arita blauwwitte theekommen en een paar pattipans
 Circa 1700
 Gedecoreerd met een Hollands rivierlandschap met zeilboten en figuren op een kade. Met apocriefe Chenghua merken.
 B. 11.5 cm (pattipans)
 (4x)
 € 800 - 1.200

132
Twee Japanse Arita blauwwitte achtkantige 'Van Frytom' schotels
 Circa 1700
 Geschilderd naar een Delfts blauw origineel in de manier van Frederik van Frytom, het patroon ook bekend als 'Scheveningen' of 'Deshima', gedecoreerd met drie figuren en een stier bij een vissersdorpje rondom een haven, de randen met *café-au-lait* glazuur. Beide gemerkt.
 Diam. 15.7 / 13.8 cm
 (2x)
 € 1.000 - 1.500

133
Vijf Japanse blauwwitte 'Namban ware' rijstkommen met deksels
 1790-1820
 Twee paren en een enkele, alle gedecoreerd met panelen met Hollanders. Drie gemerkt.
 Diam. 11.4 - 12.1 cm
 (5x)
 € 1.000 - 1.500

134
Een Japanse Arita blauwwitte 'Van Frytom' schotel
 Midden 18e eeuw
 Geschilderd naar een Delfts blauw origineel in de manier van Frederik van Frytom, het patroon ook bekend als 'Scheveningen' of 'Deshima', gedecoreerd met drie figuren en een stier bij een vissersdorpje rondom een haven, de gegolfde rand gedecoreerd in gewassen blauwe tonen. In houten doos.
 Diam. 18 cm
 € 1.500 - 2.000

135
Een Japanse Arita blauwwitte 'Van Frytom' schotel
 Circa 1700-1730
 Geschilderd naar een Delfts blauw origineel in de manier van Frederik van Frytom, het patroon ook bekend als 'Scheveningen' of 'Deshima', gedecoreerd met drie figuren en een stier bij een vissersdorpje rondom een haven, de rand geschulpt en met *café-au-lait* glazuur. Gemerkt. In houten doos.
 Diam. 19 cm
 € 2.000 - 3.000

136
Een celadon kom
 Mogelijk Japans, 19e-20ste eeuw
 Gemodelleerd met een hoge rand, bedekt met een egaal zeegroen glazuur.
 Diam. 11,5 cm
 € 1.500 - 2.000

137
Een Japanse blauwwitte en celadon schotel
 19e eeuw
 Gedecoreerd met een mythologisch dier, de gekartelde rand bedekt met een celadon glazuur. De achterzijde met fuku merk.
 Diam. 42,8 cm
 € 700 - 900

138
Een Japanse bronzen gelobde vaas
 Nishimura Junichi, Showa periode (1926-1989), gemerkt Jun
 De gelobde zijden gedecoreerd met een abstracte lijndecoratie en oranje keramische appliques. In originele houten doos.
 H. 28,7 cm
 € 800 - 1.200

139
Een Japanse metaal-ingelegde bronzen vaas
 Meiji periode (1868-1912)
 De balustervaas met twee monsterkop en ring grepen, ingelegd in hoog reliëf in brons, verguld brons en metaal met een zwaluw tussen gebladerte en een fazant op een bloesemtak.
 H. 45,5 cm
 € 500 - 700

140
Een Japanse Kutani 'draken' trompetvaas
 Meiji periode (1868-1912)
 Rondom in reliëf gemodelleerd met een draak, op een florale ondergrond. Met zes karakter merk.
 H. 68 cm
 € 1.800 - 2.000

141
Een grote Japanse Imari schotel
 18e eeuw
 Gedecoreerd met een centrale bloemenvaas, omgeven door panelen met bloemen en vogels.
 Diam. 54,3 cm
 € 500 - 700

142
Een paar grote Imari balustervazen met deksels
 20ste eeuw
 Gedecoreerd, deels transferprint, en verguld met vogels tussen pioenrozen.
 H. 63 cm
 € 600 - 800

143
Een Japans metalen sawasa kruis
Edo periode (1603-1868), 18e eeuw
 Geappliqueerd en verguld met een vogel op een prunustak, de andere zijde met een vlinder boven wuivende bloemen.
 H. 6.8 cm
 € 500 - 700

144
Een Japans metalen sawasa medaillon
Edo periode (1603-1868), 18e eeuw
 Geappliqueerd en verguld met een kip met kuikens, de andere zijde met een haan.
 H. 4 cm
 € 500 - 700

147
Een Japans bronzen model van een tijger
Meiji periode (1868-1912)
 De gepatineerd bronzen tijger in aanvallende houding met woeste blik, zijn vacht gedetailleerd met strepen, gemerkt met karakters.
 L. 68.5 cm
 € 1.000 - 1.500

148
Een Japans bronzen model van een tijger
Meiji periode (1868-1912)
 De gepatineerd bronzen tijger in aanvallende houding met woeste blik, zijn vacht gedetailleerd met strepen, met zegelmerk.
 L. 52.5 cm
 € 1.000 - 1.500

145
Een Japans zwart gelakt dienblad, hirabuta
Taisho-Showa periode (1912-1989)
 Gedecoreerd met waaiers in gouden, zilveren en rode *maki-e* en parelmoer, op een zwart gelakte ondergrond met gesprenkeld goud, de hoge rand gevat in zilver. In originele doos gesigneerd *Shisen*.
 H. 6 x B. 54.5 x D. 40 cm
 € 2.000 - 3.000

146
Een Japans zwart gelakt dienblad, hirabuta
Showa periode (1926-1989)
 Gedecoreerd in gouden, zilveren en rode *maki-e* met gevouwen waaiers, varens en een familiewapen, *mon*, op een zwarte ondergrond, de onderzijde met gesprenkeld goud. In houten doos.
 H. 5.5 x B. 48 x D. 34.3 cm
 € 1.000 - 1.500

149
Een Japans bronzen sculptuur van een olifant en tijgers
Meiji periode (1868-1912)
 Vier tijgers vallen een steigerende olifant aan, met ivoeren slagstanden.
 H. 60 cm
 € 1.500 - 2.000

150
Een Japans bronzen sculptuur van een paard
Meiji periode (1868-1912)
 Met gedetailleerde staart en manen.
 L. 41 cm
 € 600 - 800

151

151

Een Japans zwart gelakt harnas, Tosei Gusoku*Edo periode (1603-1868)*

De zwart gelakte metalen wapenrusting gewoven met donkerblauwe en crèmekleurige koorden, bestaande uit:

- Een helm, *kabuto*
- Een vierdelige nekbeschermer, *shikoro*
- Een gelakte gezichtbeschermer met witte snor, *mempo*
- Twee schouderstukken, *sode*
- Een tweedelig kuras, *do*
- Hangend van de kuras zes vijfdelige *kusazuri*
- Twee armbeschermers met maliën
- Twee dijbeschermers met maliën, *haidate*
- Twee scheenbeschermers, *dosuneate*

Exclusief afgebeelde sokkel

Herkomst:

- Veiling Thomas del Mar Ltd., Londen, 26 juni 2013, lot 17
 - Particuliere collectie, Nederland
- (12x)
€ 2.000 - 3.000

152

Een Japans zwart gelakt harnas, Yoroï*Late Edo periode (1603-1868)*

De zwart gelakte metalen wapenrusting gewoven met donkerblauwe en oranje koorden, bestaande uit:

- Een 'geribde kom' helm, *sujibachi kabuto*, met goud gelakte familiewapens, *kumaizasa mon*, en gemonteerd met fazantenveren en met metalen *maedate* in de vorm van een lotus boven katoenplanten
- Een vierdelige nekbeschermer, *shikoro*
- Een gezichtsbeschermer met separaat neusstuk en bruine snor, *resseibo mengu*
- Een vierdelige halsbeschermer, *nodowa*
- Twee vijfdelige schouderstukken, *sode*
- Twee armbeschermers met maliën en drie lamellen, *sansuimaidokote*, boven groen brokaat
- Een tweedelige kuras met een geribde borstplaat, *wasei nanbando*, met daarboven twee goud gelakte *gyoyo* gedecoreerd met *mon*
- Hangend van de kuras zes vijfdelige *kusazuri*
- Twee dijbeschermers met maliën, *haidate*
- Twee scheenbeschermers, *dosuneate*
- Een groene zijden riem
- Met een zwart gelakte doos gedecoreerd met goud gelakt familiewapen, *mon*
- Houten doos voor de helm gedecoreerd met goud gelakt familiewapen, *mon*

N.B.:

De twee opbergkisten, de helm en de *gyoyo* zijn alle gedecoreerd met hetzelfde familiewapen, *mon*.

(16x)

€ 12.000 - 18.000

152

153
Een Japans album
19e eeuw

Met imaginaire portretten van de 100 dichters *hyaku-nin isshu*, alle dichters zittend afgebeeld en omgeven door een inscriptie in zwarte inkt op papier met spikkels in goud, de gezichten *gofun* (wit pigment), het kostuum uitgevoerd in brokaat. Voor- en achterblad in Tosa-stijl met over twee pagina's een landschap in de lente respectievelijk herfst. Omslag

met zeven rijen gestileerde bloemen op een gestreepte ondergrond. In cassette met een patroon van elkaar oversnijdende, open brisé waaiers.
Elk blad, H. 24 x B. 20 cm
Herkomst:
- Collectie Ernst Lampe (1919-2000), Amsterdam
- Particuliere collectie, Nederland
€ 1.500 - 2.000

154
Een Japanse rechthoekige parelmoer ingelegde en lakwerk schrijfdoos, suzuribaku
Meiji periode (1868-1912)
De deksel ingelegd met parelmoer met een centraal verzonken paneel met een Chinese scene van figuren in een paviljoen bij een pijnboom, de binnenzijde met inktsteen en bladvormige waterdruppelaar op een *nashiji* grond. In houten doos.
B. 24 x D. 18 cm
€ 2.000 - 3.000

155
Een Tibetaanse thangka
18e eeuw
Afgebeeld met Manjushri met zwaard en lotusbloem, omringd door Bodhisattva's en tronende Boeddha. Ingelijst achter glas.
H. 68 x B. 45.5 cm (thangka)
Herkomst:
Particuliere collectie, Zwitserland
€ 2.000 - 3.000

156
Een Japanse rolschildering, kakemono
Late Edo periode (1603-1868) - Meiji periode (1868-1912)
Schildering op papier, met voorstelling van de boeddhistische godin van geluk en schoonheid Kichijoten staande in lange gewaden op een rotsblok en met de drie parels in haar linkerhand. In dubbele houten doos, gesigineerd Tosa Mitsunobu (ca. 1434-1525).
H. 106.5 x B. 42 cm (schildering)
€ 1.500 - 2.000

157
Een grote Japanse rolschildering, kakemono
Taisho periode (1912-1926), gesigineerd Suiha
Schildering op papier, met voorstelling van elegante jonge vrouw in een kleedkamer met een zeegroene kimono in haar handen, met groene brokaten omlijsting. In houten doos.
H. 192 x B. 145 cm (schildering)
€ 1.500 - 2.000

158
Een Japanse rolschildering, kakemono
Late Edo periode (1603-1868), begin 19e eeuw
Schildering op papier, met voorstelling van Hollander in blauwe jas met een Japanse bediende achter hem.
H. 100.5 x B. 49.5 cm (schildering)
€ 1.500 - 2.000

159

Een Chinese Longquan celadon schotel*Song-dynastie (960-1279)*

De binnenzijde gesneden met een vloeiend patroon van bloemenranken, bedekt met een zacht celadon gecracqueleerd glazuur.

Diam. 27.3 cm

€ 1.700 - 1.900

160

Een Koreaanse celadon schaal*Goryeo-dynastie (918-1392), 12e-13e eeuw*

Gesneden in vloeiende lijnen met gestileerde bloemmotieven, bedekt met een licht groengrijs glazuur.

Diam. 33.4 cm

€ 700 - 900

161

Een Chinese celadon wierookbrander*Ming-dynastie (1368-1644)*

Op drie voeten, bedekt met een gecracqueleerd blauw-groen celadon glazuur, de binnenzijde en onderzijde ongeglazuurd zodat de oranje-rode scherf zichtbaar is.

Diam. 28.5 cm

€ 1.500 - 2.000

162

Een Chinese Junyao 'moon-white' geglazuurde kom*Yuan-dynastie (1279-1368)*

De kom bedekt met een dik, licht blauwgrijs glazuur, verlopend naar een donkerdere kleur aan de randen en stoppend boven de voet zodat de oranje-rode scherf zichtbaar is.

Diam. 14.3 cm

€ 2.000 - 3.000

163

Een Chinees bronzen ritueel wijvat met deksel, bianhu*Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)*

De platte ovale vaas met in reliëf gevormde panelen, de zijden met twee ring grepen.

H. 29.5 cm

Herkomst:

- Paul Rutten Asiatic & Tribal Art, Amsterdam (1995)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 4.000 - 6.000

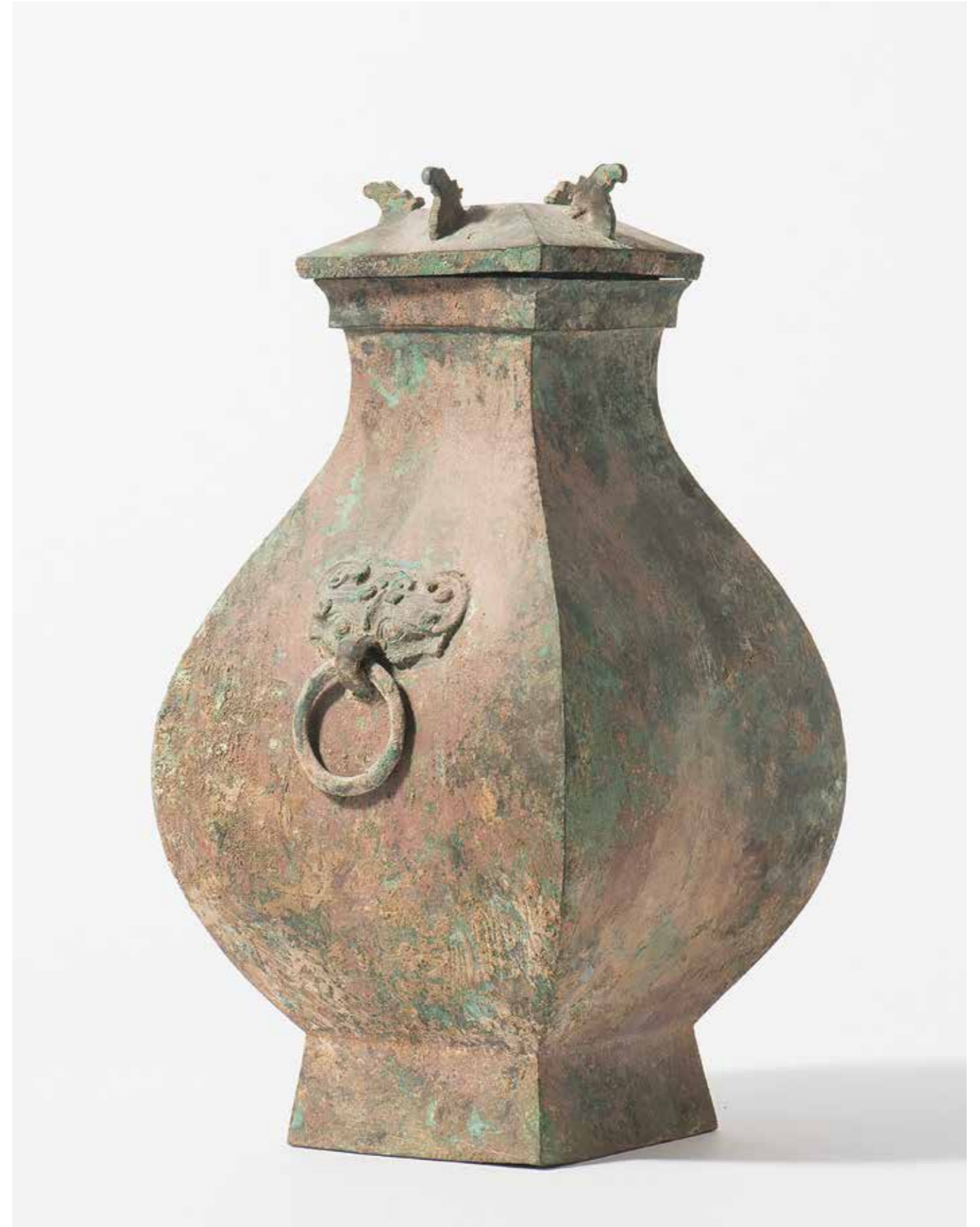

164
Een klein Chinees ritueel bronzen wijnvat met deksel, fanghu
Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)
 Het vierkante balustervormige wijnvat met twee taotie-masker en ring grepen, het deksel gemodelleerd met leiwendranken.
 H. 16.5 cm
 Herkomst:
 - Paul Rutten Asiatic & Tribal Art, Amsterdam (1995)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 1.000 - 1.500

165
Een Chinese archaïsche groengeglazuurde aardewerken vaas, hu
Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)
 Gemodelleerd met twee taotie-masker en ring grepen, met geribde banden, bedekt met een olijfgroen en gedeeltelijk geïriseerd glazuur.
 H. 38.5 cm
 Herkomst:
 - Nicolas Grindley, Londen (2005)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 1.000 - 1.500

166
Een Chinees ritueel bronzen wijnvat met deksel, fanghu
Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)
 Het vierkante balustervormige wijnvat met twee taotie-masker en ring grepen, het deksel gemodelleerd met vier opstaande ornamenten.
 H. 38.5 cm
 Herkomst:
 - Edward Pranger Oriental Art, Amsterdam (1996)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 6.000 - 8.000

166

167
Een Chinees aardewerken sancai geglazuurd sculptuur van een luitspeelster
Tang-dynastie (618-907)
 De dame gezeten op een vierkante plint met een luit in haar handen.
 H. 22.7 cm
 Herkomst:
 Particuliere collectie, Nederland (sinds 1991)
 € 600 - 800

168
Twee Chinese benen figuren van de keizer en keizerin
Circa 1900
 Beide figuren zittend op een troon, de keizer met doos in zijn hand, de dame met ruyi scepter, beide gekleed in rijk gedecoreerde gewaden met lange ketting.
 H. 91 cm
 (2x)
 € 1.000 - 2.000

169
Een Chinees gelakt en verguld houten figuur van Xiwangmu
Qing-dynastie (1644-1912)
 De godheid gezeten op een leunstoel, haar lange gewaad met gedetailleerde decoratie en een zwaard in haar handen.
 H. 23 cm
 Herkomst:
 Particuliere collectie, Nederland (sinds 1991)
 € 600 - 800

170
Een Chinees gelakt en verguld houten figuur van Guandi
Qing-dynastie (1644-1912)
 De godheid gezeten op een leunstoel, zijn lange gewaad met gedetailleerde decoratie.
 H. 22.2 cm
 Herkomst:
 Particuliere collectie, Nederland (sinds 1991)
 € 600 - 800

171
Twee grote en een kleine Chinese sancai geglazuurde aardewerken figuren
Ming-dynastie (1368-1644)
 Beide grote figuren staan op een zeskantige sokkel, de mannelijke figuur houdt een doos vast, de vrouwelijke een schaal, beide bedekt met groene en oker glazuren. De kleinere figuur staat op een rechthoekige plint, de lange gewaden

bedekt met een groen glazuur.
 H. 29 - 47.5 cm
 Herkomst:
 - Patrice Laporte, Parijs (1999)
 - Particuliere collectie, Nederland (3x)
 € 2.500 - 3.500

172

Een Chinees aardewerken sculptuur van een paardrijdster en een sculptuur van een danseres

Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)

De paardrijdster gekleed in lange gewaden en zittend op een paard, het paard met gedetailleerde manen. De danseres gemodelleerd in staande positie met lang gewaad en wijde mouwen. Beide met resten van pigmenten.

H. 36.2 cm (paardrijdster)

H. 32.1 cm (danseres)

Herkomst:

- Patrice Laporte, Parijs (1999)
- Particuliere collectie, Nederland

(2x)

€ 2.500 - 3.500

173

Een Chinees aardewerken sculptuur van een paardrijdster

Tang-dynastie (618-907)

Het paard staande op rechthoekige basis met het hoofd gedetailleerd weergegeven, de vrouwelijke rijdster gezeten op een gemodelleerd zadel, met resten van zwarte en rode polychromie.

H. 39 cm

Herkomst:

- Edward Pranger Oriental Art, Amsterdam (1995)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 4.000

174

Een Chinees aardewerken sculptuur van een hofdame

Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)

Gemodelleerd in staande positie, met lang gewaad en de handen verborgen in de wijde mouwen, het lange haar in een staart gebonden, met restanten van rode en grijze polychromie.

H. 41.5 cm

Herkomst:

- Edward Pranger Oriental Art, Amsterdam (2001)
- Particuliere collectie, Nederland

€ 2.000 - 3.000

175
Een Chinees aardewerken sculptuur van een paard
Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)
 Het goed geproportioneerde lichaam met los hoofd, met resten van rode, zwarte, witte en paarse polychromie.
 H. 42 cm
 Herkomst:
 - Galerie v.d. Crommert, Amsterdam (1998)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 1.000 - 1.500

176
Een Chinees aardewerken figuur van een jongen, stick figure
Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)
 De langgerekte naakte figuur met resten van polychromie.
 H. 60 cm
 Herkomst:
 - Galerie v.d. Crommert, Amsterdam (1998)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 600 - 800

177
Een Chinese grijs aardewerken en beschilderde vaas
Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)
 De cilindrische vaas beschilderd in tinten wit, rood en zwart met gestileerde florale motieven en geometrische banden.
 H. 16.5 cm
 Herkomst:
 - Edward Pranger Oriental Art, Amsterdam (1999)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 700 - 900

178
Twee Chinese archaische geglazuurde aardewerken wierookbranders, ding
Han-dynastie (206 v. Chr. - 220 n. Chr.)
 Beide op drie poten en met twee rechtopstaande grepen, de eerste met geïriseerd groen glazuur, de tweede met oker glazuur, de drie poten gemodelleerd als figuren, de bolle deksel met twee centrale draken omringd door feniksen, een aap en een hert. H. 16.4 / 18.7 cm
 Herkomst: Veiling Christie's Amsterdam, 18 nov. 1997, lot 277 (de tweede)
 (2x)
 € 1.000 - 1.500

179
Een Chinees gepolychromeerd aardewerken model van een gezadeld paard
Oostelijke Wei-dynastie (534-549)
 Goed geproportioneerd en staande op een rechthoekige plint, gemodelleerd met zadel met hangende strikornamenten, met een touw om de borst waaraan hangende en florale ornamenten, het achterkleed gemodelleerd met een patroon van bollen, met bit en hoofdtooi, het gezicht gedetailleerd weergegeven, resten van roodbruine, oker en grijszwarte pigmenten.
 H. 39 cm

N.B.:
 De resultaten van de bijgevoegde Oxford Authentication Ltd thermoluminescentie test, nr. C104199 komen overeen met de datering van deze sculptuur.
 Herkomst:
 - Dragon Culture, Hong Kong (circa 1999)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 10.000 - 15.000

180

Een Chinees houten sculptuur van een Luohan

19e-20e eeuw eeuw

Gemodelleerd zittend in *dhyanasana*, met lange gewaden en vriendelijke gezichtsuitdrukking.

H. 90 cm (incl. sokkel)

€ 1.500 - 3.000

181

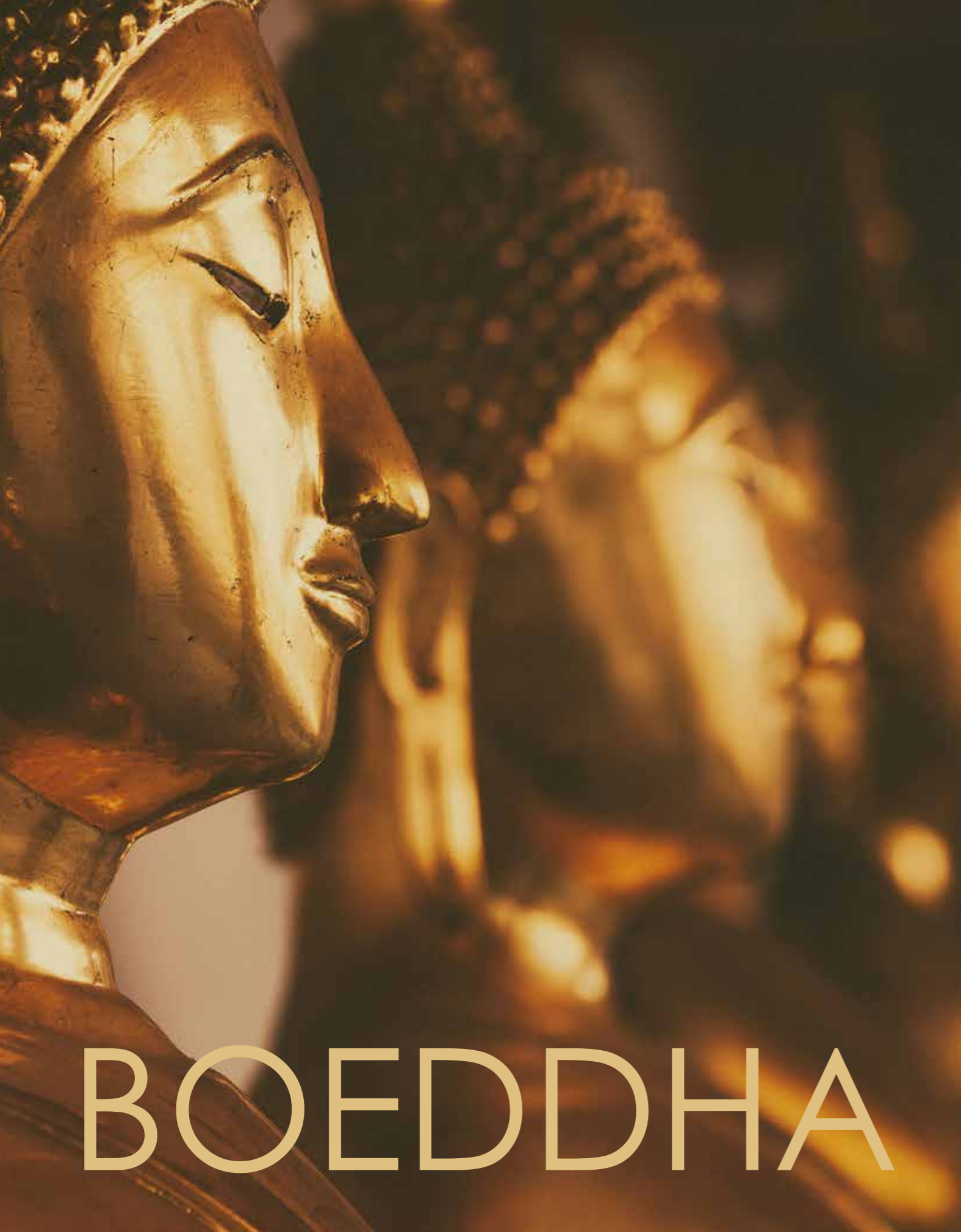
Een Chinees houten sculptuur van een Luohan

19e-20e eeuw eeuw

Gemodelleerd zittend in *dhyanasana*, met lange gewaden en vriendelijke gezichtsuitdrukking.

H. 90 cm (incl. sokkel)

€ 1.500 - 3.000

BOEDDHA

De bron van het boeddhisme is gefundeerd op de leer van Siddhartha Gautama Boeddha. Volgens de overleveringen werd hij geboren rond 400 voor Christus in het gebied waar nu ongeveer de grens van India en Nepal loopt, destijds *Shakya* gebied. Zijn vader was de leider van de Shakya clan en zijn moeder Maya, een prinses van de Koli groep. Volgens een legende werd zijn moeder, later de koningin, de nacht van de conceptie bezocht door een olifant met zes witte slag tanden. Volgens Shakya traditie reisde zij vervolgens naar haar ouderlijke koninkrijk om te bevallen. Dit haalde zij echter niet en zij beviel onder een salboom in een prachtige tuin op een dag van de volle maan. Verschillende bronnen verklaren dat Boeddha's moeder na enkele dagen overleed. Na zijn geboorte voorspelde verschillende wijzen dat hij óf een groot heerser zou worden óf alle aardse goederen zou verwerpen en het nirwana, de verlichting, zou bereiken. Hierop besloot zijn vader Boeddha van alle narigheid van de wereld en alle vormen van religie af te schermen. Hij bouwde drie paleizen met hoge muren en hier groeide Boeddha op onder het toezicht van zijn moeders jongste zus. Op zijn zestiende trouwde hij met de prinses Yasodhara met wie hij een zoon, Rahu-la, kreeg. Tot Boeddha's negenentwintigste ontbrak hem aan niets en leefde hij binnen de muren van zijn paleizen. Langzaam aan echter, begon hij in te zien dat materiële rijkdom niet het ultieme doel van het leven is.

Datzelfde jaar begaf hij zich stiekem met een bediende buiten de stadsmuren. Hij schrok van de oude, zieke, armoedige en stervende mensen die hij zag. Hij besloot al deze ellende te overkomen door monnik te worden en liet zijn gezin, het paleis en de rijkdommen achter zich en vertrok naar de bossen. Hier studeer-

de hij bij twee oude yogi's, maar al gauw merkte hij dat dit geen verlichting gaf aan het lijden wat hij nog steeds voelde. Hij ging zijn eigen weg en begon aan een zesjarige periode van zelfkastijding. Zo beperkte hij zichzelf onder andere tot het eten van een blad of nootje per dag. Op een dag viel hij uitgeput neer tijdens het wassen in de rivier en verdrong hij bijna. Hij werd gered door een meisje uit het nabijgelegen dorp en kreeg wat te eten van haar. Hierna kwam hij tot het inzicht dat dit niet de weg was naar het nirwana. Dit wordt gezien als het doven van het vuur van verlangen, haat en onwetendheid waardoor de cyclus van het lijden, dood en wedergeboorte, reïncarnatie, in stand wordt gehouden. Boeddha vond een middenweg tussen genotzucht en zelfpijniging en begon te mediteren onder een bodhiboom en zwoor niet op te staan voordat hij de waarheid vond. Na 49 dagen van meditatie en het weerstaan van wereldse verleidingen bereikte hij verlichting en werd hij bekend als de Boeddha. Hij kreeg volledig inzicht in de Vier Edele Waarheden, waardoor hij bevrijd raakte uit de cyclus van reïncarnatie, *samsara*.

De Vier Edele Waarheden beschrijven het lijden van de mens en de redenen ertoe, hoe je dit lijden kunt beëindigen en wat de weg naar verlossing is. Het stelt dat het leven gepaard gaat met lijden: onvrede, onrust, ziekte, verlies, wanhoop en andere negatieve gevoelens en gebeurtenissen. Volgens Boeddha is de oorzaak van al dit lijden het menselijke verlangen, zoals genot, gretigheid en hebzucht. Door wensen en verlangens te begrenzen, en door reïncarnatie bestaat er een einde voor al dit lijden. De weg hiernaartoe is het Achtvoudige Pad en staat voor wijsheid, moraliteit en meditatie. Dit pad leidt naar verlichting als: de oorzaak en de oplossing voor het menselijk lijden worden

begrepen; juiste intenties en gedachten gehanteerd worden; juist gesproken wordt; juist gehandeld wordt; op eerlijke wijze in levensonderhoud wordt voorzien; op de juiste manier wordt ingespannen; juiste aandacht voor lichaam en geest en de juiste mentale absorptie worden gehanteerd.

Na het bereiken van zijn verlichting dacht Boeddha dat het weinig zin zou hebben de *Dharma*, de leer en de regels van het boeddhisme, aan de onwetende, gretige en haatlustige mensheid te leren. Een van zijn vrienden overtuigde hem echter dat enkele zijn leer wel zouden begrijpen. Gedurende de resterende vijfenveertig jaar van zijn leven reisde Boeddha rond om zijn wijsheden aan iedereen te verkondigen. Gedurende deze reizen bouwde Boeddha een groep, een *sangha*, op die met hem meereisde. Toen zijn vader hoorde dat zijn zoon, de prins van het Shakya gebied, de verlichting had bereikt, stuurde hij tienmaal gezanten om hem te vragen langs huis te komen. Negen boodschappers werden discipelen van Boeddha en sloten zich aan bij de sangha. De tiende keer zond zijn vader een jeugdvriend die het bericht aan Boeddha bracht en hem terug naar huis kreeg. Boeddha begon een twee maanden durende reis naar zijn voormalige thuis, vergezeld van zijn sangha. Eenmaal thuis sloot bijna zijn gehele familie, waaronder zijn zoontje Rahu-la, zich aan bij de sangha en gingen zij allemaal in de leer van de Dharma. Na vijf jaar, en op aandringen van zijn vrouwelijke familieleden, mochten vrouwen ook non worden en konden ook zij zich aansluiten bij de sangha.

In Boeddha's tachtigste levensjaar verklaarde hij aan zijn studenten dat het snel tijd voor hem zou worden naar het paranirwana te gaan. Niet veel later at hij

zijn laatste maal en overleed hij. Voor zijn dood vroeg hij al zijn leerlingen enige twijfel of vragen aan hem voor te leggen. Dezen beantwoordde en verhelderde hij zodat zijn directe volgelingen zonder onduidelikheden zijn leer konden beoefenen. Ook droeg hij hen op geen leider te volgen, dus zij verkozen een voorzitter en twee hoofddiscipelen. Vanuit India verspreide het Boeddhisme langzaam maar zeker over Azië en de rest van de wereld, en ontstonden er verscheidene aftakkingen binnen het Boeddhisme. Na Boeddha's dood werden relikwieën verdeeld over acht koninklijke families en zijn discipelen. Sommige van deze relikwieën zijn nog steeds te bewonderen en worden omringd door bovennatuurlijke mythes en legendes.

Naast de leer van Boeddha kent het Boeddhisme diverse mythologische wezens die belangrijk zijn tijdens meditatie en tradities. Zo zijn er wraakzuchtige godheden, ofwel verlichte wezens die toornige, demonische vormen aannemen om zo mensen naar het verlichte pad te leiden. Deze godheden zijn niet slecht, maar zien er angstaanjagend uit om slechte geesten angst in te boezemen en zo de Dharma te beschermen. *Yidams* zijn meditatie godheden en *Yaksha's* zijn natuurgeesten die de natuur en haar schatten in de aarde bewaken. Het boeddhisme kent ook verschillende werelden die boven de berg *Sumeru* zweven. De bovenste laag *Parinirmita-vasavartin* wordt bevolkt door de god-achtigen die macht hebben over andermans creaties, geheerst door de *Vasavartin*. Hun verlangens worden vervuld door de handelingen van andere supernatuurlijken die voor hun welzijn waken. Zij worden ongeveer 9 miljard jaar oud en zijn 1,4 kilometer lang. De heerser krijgt de meeste wensen voor zijn welzijn en is hierdoor het mooist, machtigst, gelukkigst en kan het oudst worden.

In deze wereld wonen ook wezens van een goddelijk ras, die *Mara's* genoemd worden en als doel hebben alle wezens in de ban van sensuele verlangens te houden. De laag onder *Parinirmita-vasavartin* wordt *Nirmanarati* genoemd die de gave hebben om elk wenselijk uiterlijk aan te nemen. Zij zijn 1,1 kilometer lang en worden zo'n 2,3 miljard jaar oud.

De volgende laag, de *Tusita*, wordt bewoond door de vrolijke supermensen. Hier wonen de 910 meter grote *Bodhisattva's*, wezens die naar verlichting streven maar niet de opperste verlichting zoals Boeddha bereikt hebben. Als zij deze verlichting wel bereiken worden zij een Boeddha. Zo niet, dan worden zij weer gereïncarneerd als mens op aarde. Zij hebben hier genoeg tijd voor, aangezien zij ongeveer 576 miljoen jaar oud worden. Na *Tusita* volgt de laag *Yama*, ook wel de hemel zonder vechten genoemd, waar bovennatuurlijke wezens ongeveer 144 miljoen jaar leven en 690 meter groot zijn. Deze laag ligt het dichtst bij de aarde. Bovenop de berg *Sumeru*, op aarde, wonen nog meer bovennatuurlijke wezens en nimfen in *Trayastrimsa*, die hier in prachtige tuinen en paleizen wonen. Zij worden 30 miljoen jaar oud en zijn 460 meter groot. Op de helling van de berg ligt het rijk *Caturmaharajikakayika*. Deze wereld van de Vier Grote Koningen wordt bevolkt door dwergen, elven, draken, goblins en bovennatuurlijke wezens die de zon en de maan beheersen. Ook hier zijn de wezens nog groot, 230 meter en worden zij ongeveer 9 miljoen jaar oud. De laatste bovennatuurlijke laag is de *Asura*, waarvan een groot deel oceaan is, aan de voet van de berg *Sumeru*. De bewoners van de *Asura* woonden oorspronkelijk in de *Trayastrimsa* maar werden dronken naar beneden gegooid. Hier verkeren zij in een drukke strijd om weer naar boven te komen, maar worden zij tegengehouden bij de beveiliging van

de Vier Grote Koningen.

Nog steeds leeft de leer van Boeddha voort en inspireert het mensen. Vandaag de dag wordt deze levensbeschouwing en religieuze stroming door ongeveer 8 procent van de wereld bevolking beoefend. 18,2 Procent van de Chinese bevolking is Boeddhist en ook in Cambodja, Thailand en Myanmar is het Boeddhisme sterk aanwezig. Er zijn vele aftakkingen van het Boeddhisme, zoals het shintoïsme, die in veel plaatsen aangehangen worden. In het Westen is de leer van Boeddha tegenwoordig erg populair. Zijn wijsheden, zoals onderstaande, zijn nu vaak een inspiratiebron:

Het is voor ons belangrijk om goede gedachten te hebben, want wij worden wat wij denken.

182

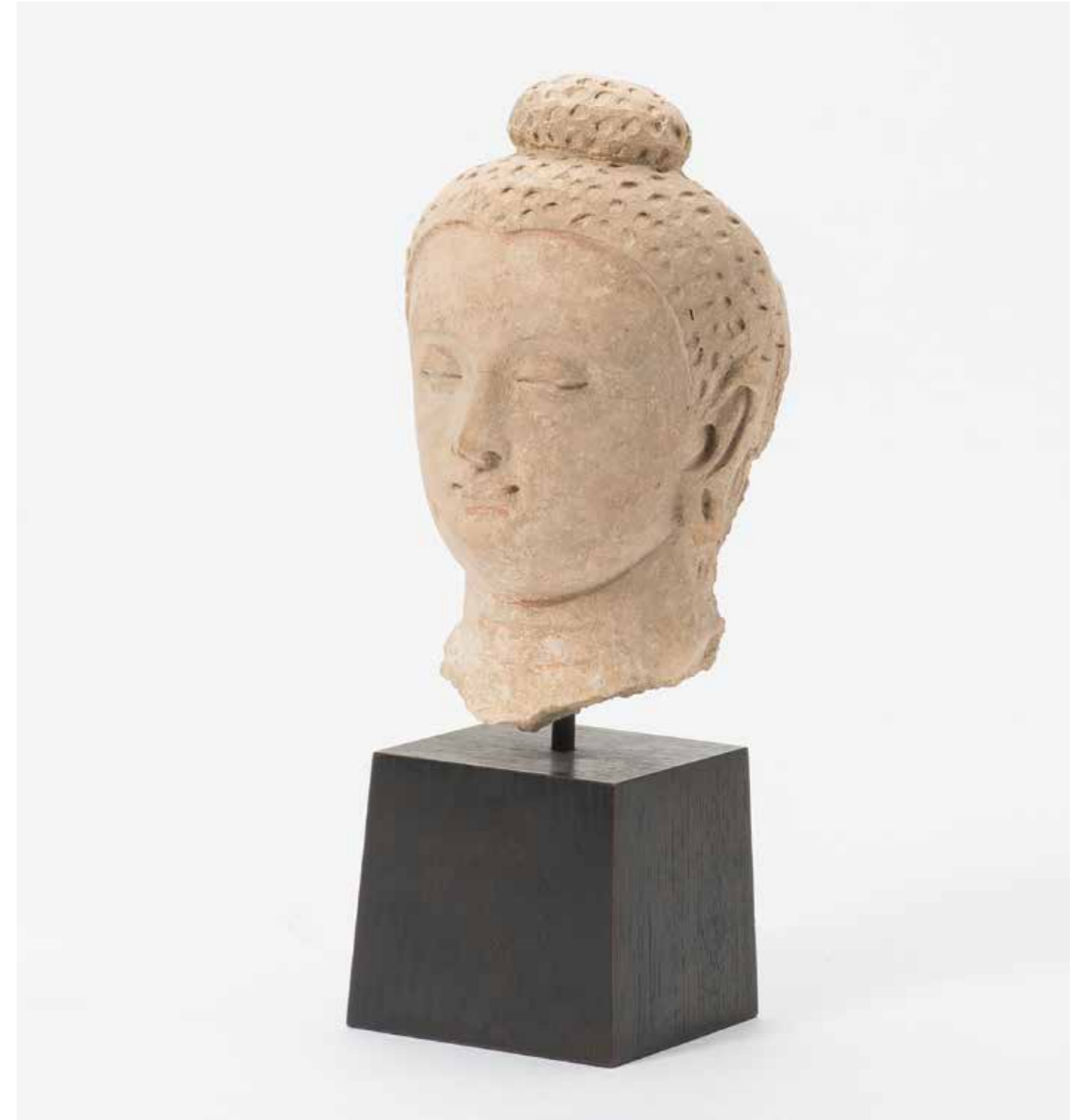
Een Noordoost-Indiaas stenen fragment van een stele met Boeddha Vairocana

Pala periode, 11e-12e eeuw

Boeddha gezeten in *dhyanasana* met zijn handen gevouwen in *dharmachakramudra*, in een uitgewerkt architectonisch fragment. Op sokkel.

H. 36 x B. 44,5 cm

€ 5.000 - 7.000

183

Een Gandhara stucco hoofd van Boeddha Shakyamuni

4e-5e eeuw

Zijn gezicht gemodelleerd met geloken ogen en serene uitdrukking, met verlengde oren, krullend haar en *ushnisha*. Op houten sokkel.

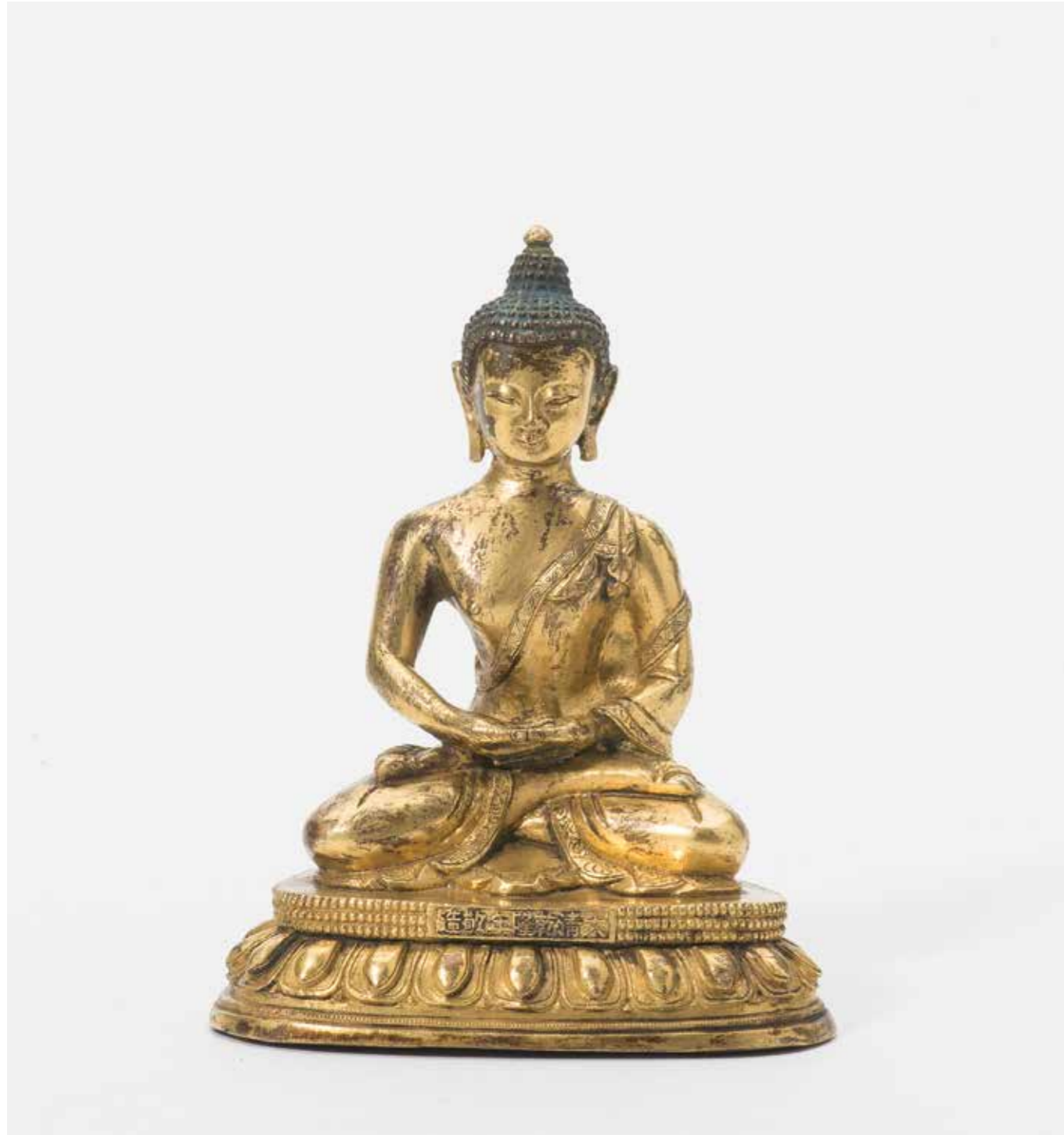
H. 20 cm

Herkomst:

- Astamangala, Amsterdam (2005) (incl. kopie aankoopnota)

- Particuliere collectie, Nederland

€ 5.000 - 7.000

184
Een Chinees verguld bronzen figuur van Boeddha
 19e eeuw
 Gezeten op een lotus in *dhyanasana* met zijn handen in *dhyanamudra*, met serene uitdrukking, krullend haar en *ushnisha*, verzegeld. Met apocrief Qianlong merk.
 H. 14.7 cm
 € 4.000 - 6.000

185
Een Thaise Ayutthaya-stijl figuur van Boeddha
 17e eeuw
 Bekleed met zilverkleurige metalen platen en deels verguld, op hoge getrapte troon, zitten in *dhyanasana* met zijn rechterhand in *dharmachakramudra*, met lange oren en hoge *ushnisha*.
 H. 27.5 cm
 € 1.500 - 2.500

186
Een kleine Birmese bronzen figuur van Boeddha
 18e eeuw
 Gezeten op een hoge plint in *dhyanasana*, zijn rechterhand in *bhumisparsamudra*, met serene gezichtsuitdrukking, lange oren, krullend haar en *ushnisha*.
 H. 12.5 cm
 € 600 - 800

187
Een Thais bronzen figuur van een lopende Boeddha
 20ste eeuw
 Gemodelleerd in lopende positie en met zijn linkerhand geheven, in lange gewaden, krullend haar en met *ushnisha*.
 H. 31 cm
 € 500 - 700

188
Een Khmer bronzen figuur van een Bodhisattva
 12e eeuw
 Gemodelleerd in staande positie met de handen vooruit gestrekt, de ene met lotusbloem, de ander met attribuut, met gedetailleerde gewaden en hoofdtooi.
 H. 17 cm
 € 1.000 - 1.500

189
Een Tibetaans verguld bronzen figuur van Maitreya
 18e eeuw
 Staande in *samabangha* met zijn linkerhand geheven in *abhayamudra* en met een lotus, gekleed in lange gewaden en kroon, met hoge knot.
 H. 7.7 cm
 € 2.000 - 3.000

190
Een Sino-Tibetaans verguld repoussé bronzen model van een stupa
 18e eeuw
 Op een getrapte plint, de voorzijde van de stupa met een achterglasschildering van Boeddha.
 H. 15.5 cm
 € 2.000 - 3.000

191
Een Tibetaans verguld bronzen figuur van Sadbhujamahakala
 20ste eeuw
 De godheid staande in *pratyaldhasana* op Ganesha op een lotusblad, zijn zes handen met attributen, zijn rug bedekt met een tijgerhuid, behangen met juwelen en kroon, zijn gezicht met woeste uitdrukking en een rood gekleurde vlammeende haardos.
 H. 15 cm
 € 1.000 - 1.500

192
Een Tibetaans bronzen figuur van Tara
 20ste eeuw
 Gezeten in *lalitasana* op een dubbele lotusstandaard, de rechterhand in *vitarkamudra*, met twee lotusbloemen naast de schouders, gekleed in gewaden, juwelen en met hoge kroon.
 H. 15.7 cm
 € 1.000 - 1.500

193
Een Tibetaans bronzen figuur van Boeddha
 13e eeuw
 Gemodelleerd zittend in *dhyana* met een *vajra* voor hem, zijn rechterhand in *bhumisparsamudra* en de linkerhand rustend in *dhyanamudra* in zijn schoot, met kroon en oorbellen.
 H. 8 cm
 Herkomst:
 - Paul Rutten Asiatic & Tribal Art, Amsterdam (PAN Amsterdam 2001)
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 1.500 - 2.500

194
Een Sino-Tibetaans verguld bronzen figuur van Vaishravana
 18e-19e eeuw
 Zittend op een troon, met zijn rechterhand geheven en in de linkerhand zijn mangoest, met rijk gedecoreerde gewaden, juwelen en tiara.
 H. 17.5 cm
 € 2.000 - 3.000

195
Een Indonesische metalen beeldengroep van Vishnu, Lakshmi en Garuda
 Java, 20ste eeuw
 Vishnu en Lakshmi staande op een lotussokkel, beide met vier armen met specifieke attributen.
 H. 10.5 - 42 cm
 (3x)
 € 600 - 800

196
Een Indonesisch metalen figuur van Avalokiteshvara
 Java, 20ste eeuw
 Staande op lotussokkel, de rechterhand in *karanamudra*, een lotusbloem in de andere hand, gekleed in *dhoti*, behangen met juwelen, en een *mandorla* achter het hoofd.
 H. 38.5 cm
 € 800 - 1.200

DE AZIATISCHE TEMPEL

Het boeddhisme is een van de belangrijkste religies in Azië. Het is een geloofsovertuiging die vaak gepaard gaat met andere geloven, zoals volksreligies, het confucianisme, het shintoïsme en het taoïsme. Een tempel is niet alleen een plek om te aanbidden, maar ook om heiligdommen veilig te bewaren en een plek van bezinning en meditatie. Bovendien dient een tempel vaak als klooster voor de boeddhistische monnik. Voor de vele rituelen zijn vaak verschillende gebouwen geconstrueerd op de tempelgronden. Het complex werd vaak gebouwd in eenheid met de natuurlijke omgeving en er volgt een bepaald patroon, waarbij heilige ruimtes een binnenplaats omringen. De gebouwen binnen het complex worden hallen genoemd, zoals de hal waar de Grote Boeddha kan worden gevonden in de Todai-ji tempel in Japan. Veel tempels hebben een pagode of een stoepa, een rond gebouw waar relikwieën worden bewaard. Pagodes hebben veelal zeven of dertien verdiepingen en men kan er als ritueel omheen lopen om zo eer te betonen.

Boeddhistische tempelcomplexen verschillen enorm per land qua architectuur, door variaties in geschiedenis, cultuur en ontwikkeling. Twee van de grootste boeddhistische stromingen zijn het Mahayana- en het Theravada-boeddhisme. De tempels van de Mahayanastroming worden voornamelijk in China, Japan, Zuid-Korea en in mindere mate in Vietnam en Indonesië gevonden en die van de Theravada-stroming voornamelijk in Sri Lanka, Myanmar, Thailand, Cambodja en Laos. Tempelcomplexen van de twee stromingen hebben in gemeen dat zij beide betreden kunnen worden door een aantal poorten, waarbij vaak tempelwachters of beschermers te vinden zijn. Dit zijn vaak twee gevaarlijk uitzijnde beelden die volgens de overleve-

ring Boeddha beschermden tegen kwade geesten gedurende zijn reizen. Daarnaast staan alle tempels in Azië vaak centraal in de culturele activiteiten van de bevolking en bieden voor eenieder een harmonieuze en spirituele plek.

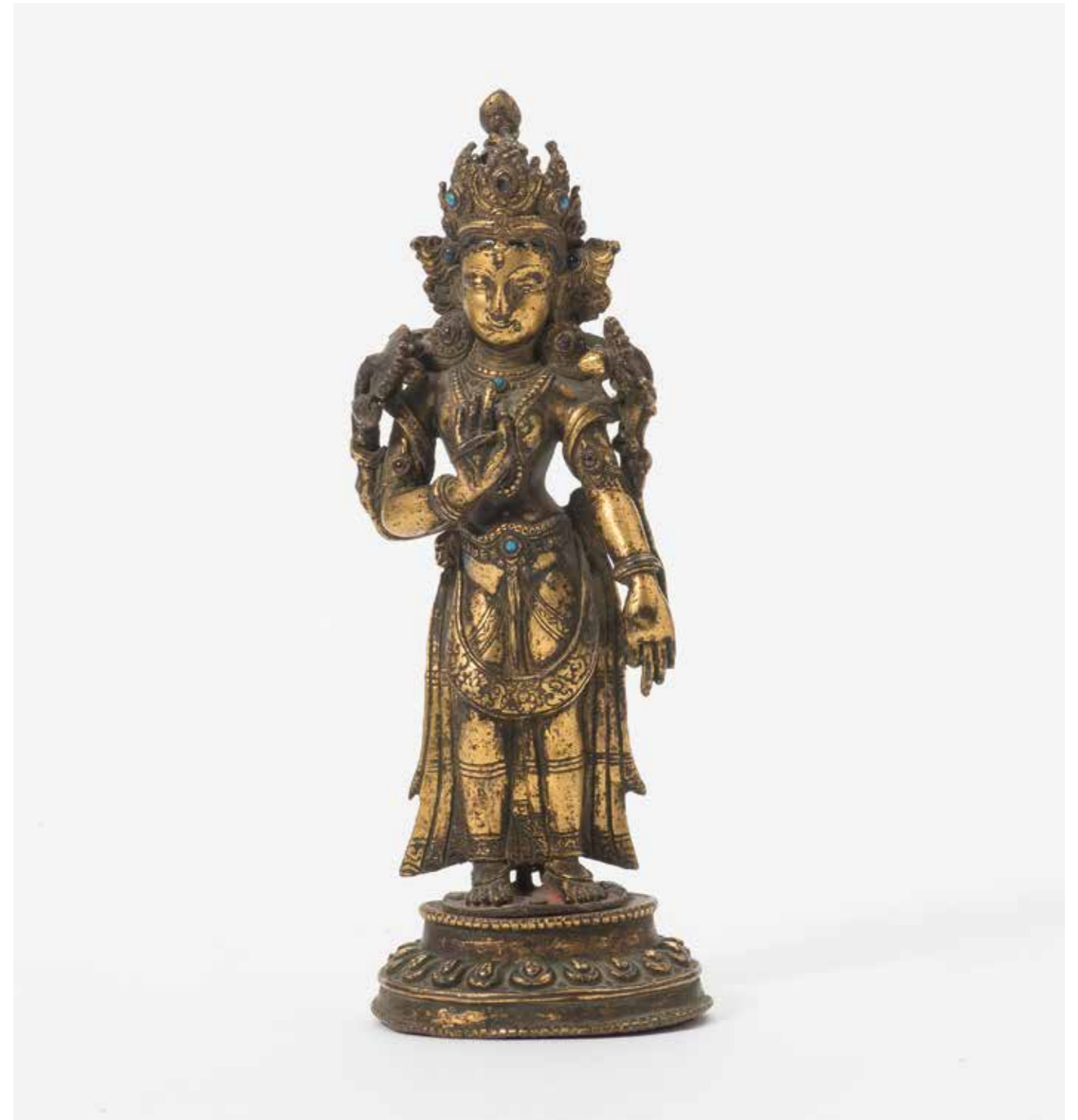
Voorbeelden van tempels in de Theravada-stijl kunnen worden gevonden in Thailand. De tempels worden in dit deel van Azië *Wat* genoemd, zoals het befaamde Angkor Wat in Cambodja. De complexen bestaan over het algemeen uit twee onderdelen; de *Phutthawat* en de *Sangkawat*. Het laatste deel is waar de monniken leven in verschillende *kuti*, eigen appartementjes, gelegen bij de keuken en andere gedeelde faciliteiten. Vaak bevindt zich hier ook een klokkentoren of een ceremoniële ruimte. De *Phutthawat* is het deel van de tempel dat gewijd is aan Boeddha en bestaat meestal uit verschillende onderdelen. De eerdergenoemde *stoepa* kunnen hier gevonden worden, vaak in de vorm van een bel en rijkelijk bewerkt met bladgoud. Ook de *prang* staat meestal in dit deel van de tempel; een exuberant gedecoreerde toren die zijn oorsprong in het Khmer-rijk vindt. Het heiligste deel van het tempelcomplex is de *ubosot*, de hal waar ceremonies en rituelen worden uitgevoerd. In de *wihan* kan men de belangrijkste afbeeldingen van Boeddha vinden en hier verzamelen de monniken zich voorafgaand aan het gebed. Ook zijn er de gebouwen *mondop* en *ho trai*, waar respectievelijk de heilige teksten en relieken te vinden zijn en de bibliotheek te vinden is. Op de tempelgronden is verder nog een *sala*, een paviljoen waar schaduw kan worden opgezocht; een *sala kan parian*, een open hal waar preken en lessen gevolgd kunnen worden en een *ho rakhang*, de klokkentoren. In hoeverre deze gebouwen op het terrein voorko-

men, hangt af van de grootte van de tempel en de behoeftes van de lokale bevolking, zo kunnen er ook scholen en crematoria op het terrein staan.

Voorbeelden van tempels in Mahayanastijl kunnen gevonden worden in Japan, hoewel Japanse tempels in tegenstelling tot andere Aziatische tempels sterke architectonische overeenkomsten met heiligdommen van het shintoïsme vertonen, zoals het feit dat de tempels vaak van hout en natuursteen gemaakt zijn. Lateien ondersteunen daarbij een groot, indrukwekkend en elegant gekruld of uitgehouwen dak. De randen van deze daken steken bij de Mahayana-tempels vaak ver uit, waardoor zij ook de veranda bedekken en een mysterieus licht verwezenlijken in de tempel. De tempels hebben een open structuur waardoor zij een bijzondere symbiose vormen met de omgeving. Japanse tempels worden vaak omgeven door *torii* en een *romon*. Een *torii*, letterlijk vertaald 'een huisje voor vogels', is een Japanse poort die de overgang naar het heilige gebied markeert en kan vaak bij de ingang van tempels of voor een schrijn gevonden worden. Een *romon* is een Japanse poort van twee verdiepingen die de ingang van een heiligdom vormt. Ook de boeddhistische tempels in China zijn vaak door een dergelijke poort te betreden. Vele tempels worden ook vergezeld van een *chozuya*, een waterbassin waarmee aanbidders eerst hun linkerhand, dan hun rechterhand, vervolgens hun mond en daarna het handvat van de scheplepel wassen zodat zij gereinigd het heiligdom betreden. De tempels worden bij de ingang aan weerszijde bewaakt door boeddhistisch *Komainu*, leeuwachtige wezens die de boze geesten afweren. Ze zijn identiek behalve dat een meestal de mond geopend heeft en de ander de

mond gesloten heeft. Het wezen met de open mond vormt de eerste letter van het Sanskriet alfabet, 'a', en het wezen met de gesloten mond vormt de laatste letter van het alfabet, 'um', wat het begin en einde der dingen symboliseert.

Ook in China zijn deze uit steen vervaardigde leeuwen te vinden, soms zelfs van porselein, geplaatst bij een schrijn voor familie of persoonlijke devotie. Chinese tempels tonen vaak een architecturale mix van taoïsme, confucianisme en Chinees boeddhisme. Helaas zijn veel tempels in China tijdens de Culturele Revolutie vernietigd of beschadigd. Desalniettemin wordt ook tegenwoordig in Chinese tempels veel geofferd en worden wierook en kaarsen gebrand ter verwezenlijking van wens of voorspoed. Tibetaanse tempels hebben een uitzonderlijk uiterlijk, in vergelijking met de andere boeddhistische tempels in Azië. Dit komt door de Mongoolse invloeden die terug te zien zijn in de architectuur van de Tibetaanse hoogvlakten. Tibetaanse tempels worden veelal gebruikt als kloosters, waar monniken op afgelegen plekken wonen. De architectuur van met name China werd tijdens de periode van het oriëntalisme enorm populair in het Westen en de typisch Aziatische theehuisjes, tuinpaviljoens en oriëntalistische stijlkamers waren een aanwinst voor de Westerse elite. Ook veel huizen werden in Aziatische stijl met veel mahoniehout en keramiek ingericht. Wereldwijd is de Aziatische beeldtraditie erg populair en tiert de markt voor aziatica welig. Daarnaast zorgt de globalisatie ervoor dat de pracht van de tempels in de Oriënt tegenwoordig 'om de hoek' ligt voor de avonturiers onder ons.

197

Een Nepalees verguld bronzen figuur van Tara

17e-18e eeuw

De godheid gemodelleerd in staande positie, met lange gewaden gegraveerd met florale motieven, twee lotusbloemen bij de schouders, het gezicht met het derde oog en een hoge knot achter de rijk gedecoreerde tiara.

H. 22 cm

€ 4.000 - 5.000

198
Een Indiaas roze zandstenen architectuurfragment
 11e-12e eeuw
 In reliëf gemodelleerd als twee *apsara's* in een architecturale omlijsting van nissen en kolommen.
 H. 51 cm
 Herkomst:
 - Veiling Christie's Amsterdam, 13 april 1999, lot 28
 - Particuliere collectie, Nederland
 € 3.000 - 5.000

199
Een gepolychromeerd houten Ming stijl Boeddha hoofd
 Met serene gelaatsuitdrukking, verlengde oren en krullend haar.
 H. 30 cm
 € 400 - 600

200
Een Javaans vulkanisch stenen beeld van Boeddha
 9e-10e eeuw
 Boeddha gezeten in *lalitasana* in een nis, gekleed in lange gewaden en behangen met juwelen.
 H. 32 cm
 € 600 - 800

201
Twee Perzische benen bekers
 Qajar, 19e eeuw
 Beide met figuurvoorstellingen binnen cartouches met vergulde rand.
 H. 7 cm
 (2x)
 € 500 - 700

202
Een grote Perzische turquoise geglazuurde aardewerken kom
 Saveh, 12e-13e eeuw
 Aan de buitenzijde een fries met dieren tussen ranken.
 Diam. 27,5 cm
 € 800 - 1.200

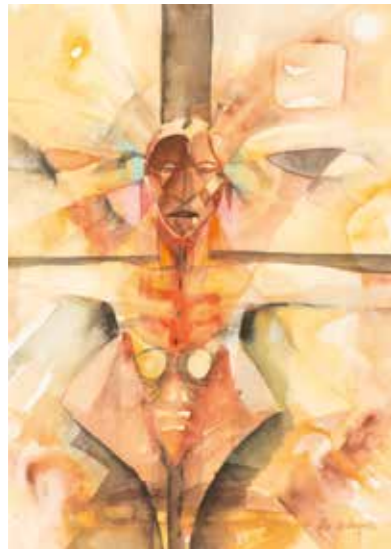
203

Een Yaka initiatie masker

Democratische Republiek Congo, vroeg 20e eeuw of later
Het houten antropomorfe masker met witgekleurd gelaat, gesloten bolle ogen en open mond. Op de kruin een wit, rood en zwart gepolychromeerde conische opbouw met twee horizontale platte schijven met op de bovenste een mannelijk antropomorf figuur. Het geheel met raffiakraag. Op standaard. H. ca. 75 cm

Herkomst:

Aangekocht in Brussel in de jaren '40 of '50 door de vorige eigenaar, een verzamelaar van etnografica
€ 600 - 800

205

Ato Delaquis

(Cape Coast 1945)

"Cruxifixion"

Gesigneerd r.o.

Gesigneerd en geannoteerd *from Ato Delaquis to an artist he respects Mrs Mansvelt verso*

Aquarel op papier, 42.1 x 29.9 cm

€ 500 - 800

204

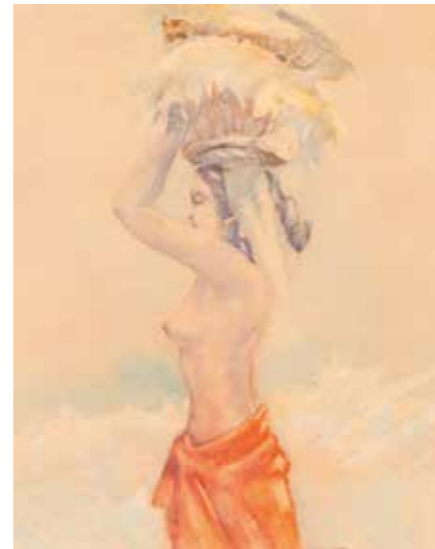
Een Yaka (Mbala) initiatie masker

Democratische Republiek Congo, vroeg 20e eeuw of later
Het houten antropomorf masker met wit, rood en blauw gelaat. Boven het gezicht een wit, rood en blauw gepolychromeerde opbouw, met een boot/kano met twee antropomorfe figuren en krokodil. Het geheel met raffiakraag en handgreep.

H. ca. 70 cm

Herkomst:

Aangekocht in Brussel in de jaren '40 of '50 door de vorige eigenaar, een verzamelaar van etnografica
€ 600 - 800

206

Lucien Frits Ohl

(Palembang 1904 - Den Haag 1976)

Balinese schone met haar oogst

Gesigneerd r.o.

Aquarel op papier, 50.4 x 39.9 cm

€ 500 - 800

207

Zao Wou-Ki

(Beijing 1921 - Nyon 2013)

Untitled

Gesigneerd en gedateerd 73 r.o.

Genummerd 30/95 l.o.

Kleurenlitho, 55.5 x 75.5 cm

€ 1.000 - 2.000

209

Mochtar Apin

(Bandung 1923 - 1994)

Kucing

Gesigneerd en gedateerd '56 l.o.

Olieverf op doek op board, 64 x 18.9 cm

N.B.:

In kunstenaarslijst.

€ 800 - 1.200

208

Chen Wen Hsi

(Guangdong 1906 - Singapore 1991)

Two sparrows

Gesigneerd en met kunstenaarsstempel l.o.

Inkt op papier, 33.3 x 34.3 cm

€ 1.000 - 3.000

210

Carel Lodewijk Dake (jr.)

(Schaarbeek 1886 - Jakarta 1946)

Huiswaarts bij het vallen van de avond

Gesigneerd l.o.

Olieverf op doek, 67.6 x 49.8 cm

€ 500 - 800

211

Willem Gerard Hofker

(Den Haag 1902 - Amsterdam 1981)

a) *Goesti Compiang zittend* (1948)

Gesigneerd en 3e st. l.o.

Gesigneerd en gedateerd 1940-1948 in de plaat r.o.

Ets, 47.9 x 42.7 cm

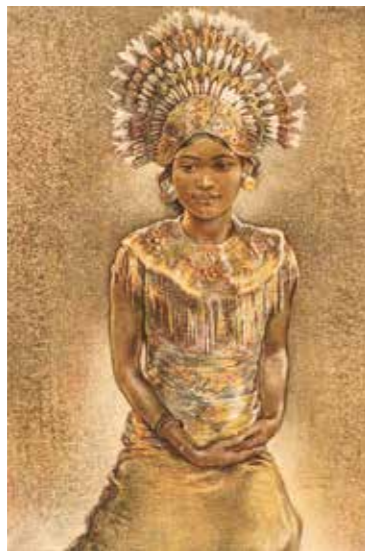
b) *Ni asoeg in Ardja*, premie-ets 1944

Gesigneerd en geannoteerd in de plaat m.o.

Ets, 27.6 x 23.9 cm

(2x)

€ 600 - 1.000

212

Willem Gerard Hofker

(Den Haag 1902 - Amsterdam 1981)

a) *Ni Legit in Djanger* - Kalenderblad september/oktober 1948

Gesigneerd in de steen r.b.

Kleurenlitho, 32 x 21.3 cm

Herkomst:

- Veiling Christie's Amsterdam, 22 oktober 1997, lot 119

- Particuliere collectie, Nederland

b) *Man bij tempelpoort* - Kalenderblad november/december 1948

Gesigneerd in de steen l.o.

Kleurenlitho, 33.2 x 24.1 cm

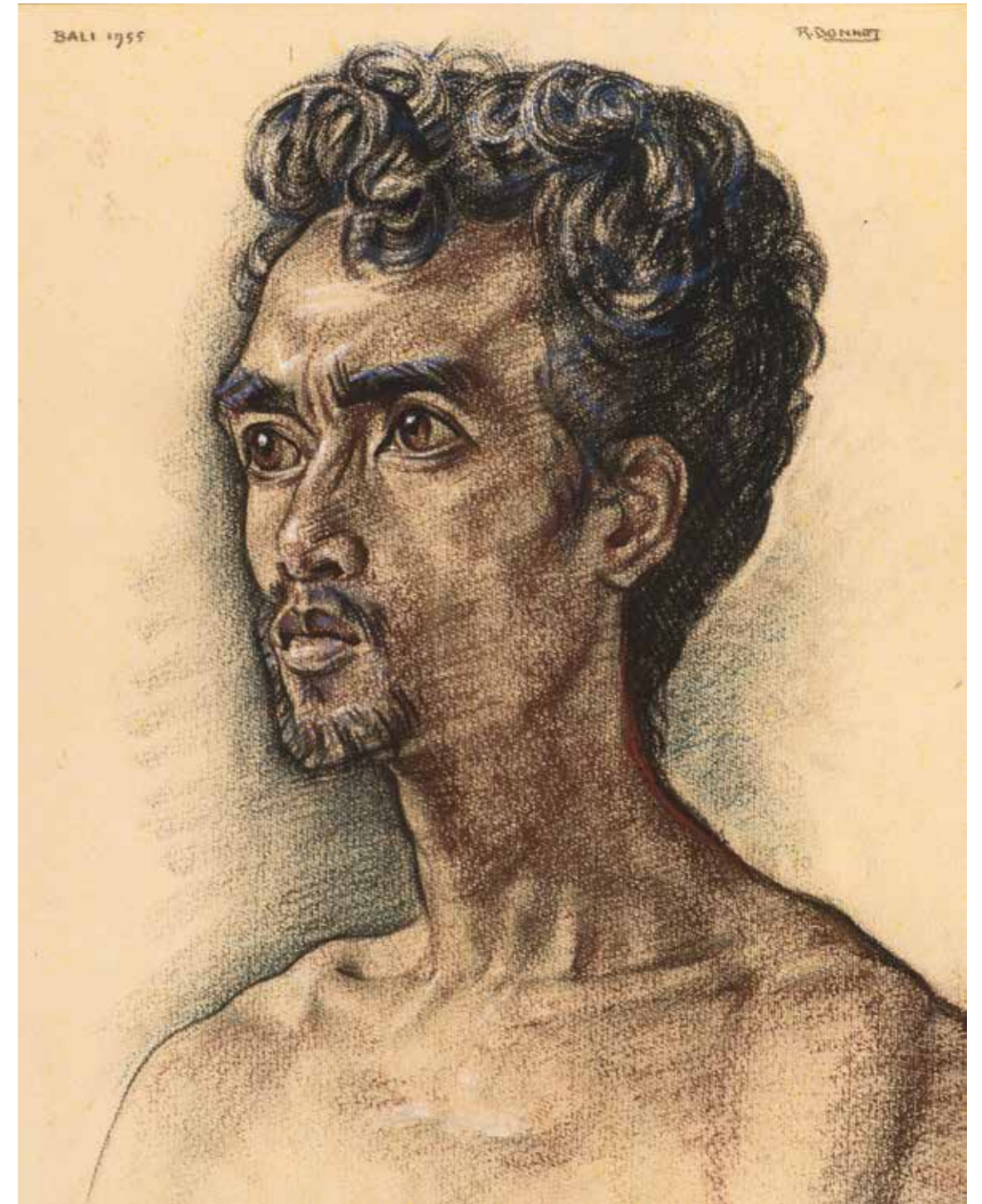
Herkomst:

- Veiling Sotheby's, Amsterdam, 21 oktober 1997, lot 272

- Particuliere collectie, Nederland

(2x)

€ 600 - 1.000

213

Rudolf Bonnet

(Amsterdam 1895 - Laren (NH) 1978)

Portret van een Balinese man

Gesigneerd r.b.

Gedateerd Bali 1955 l.b.

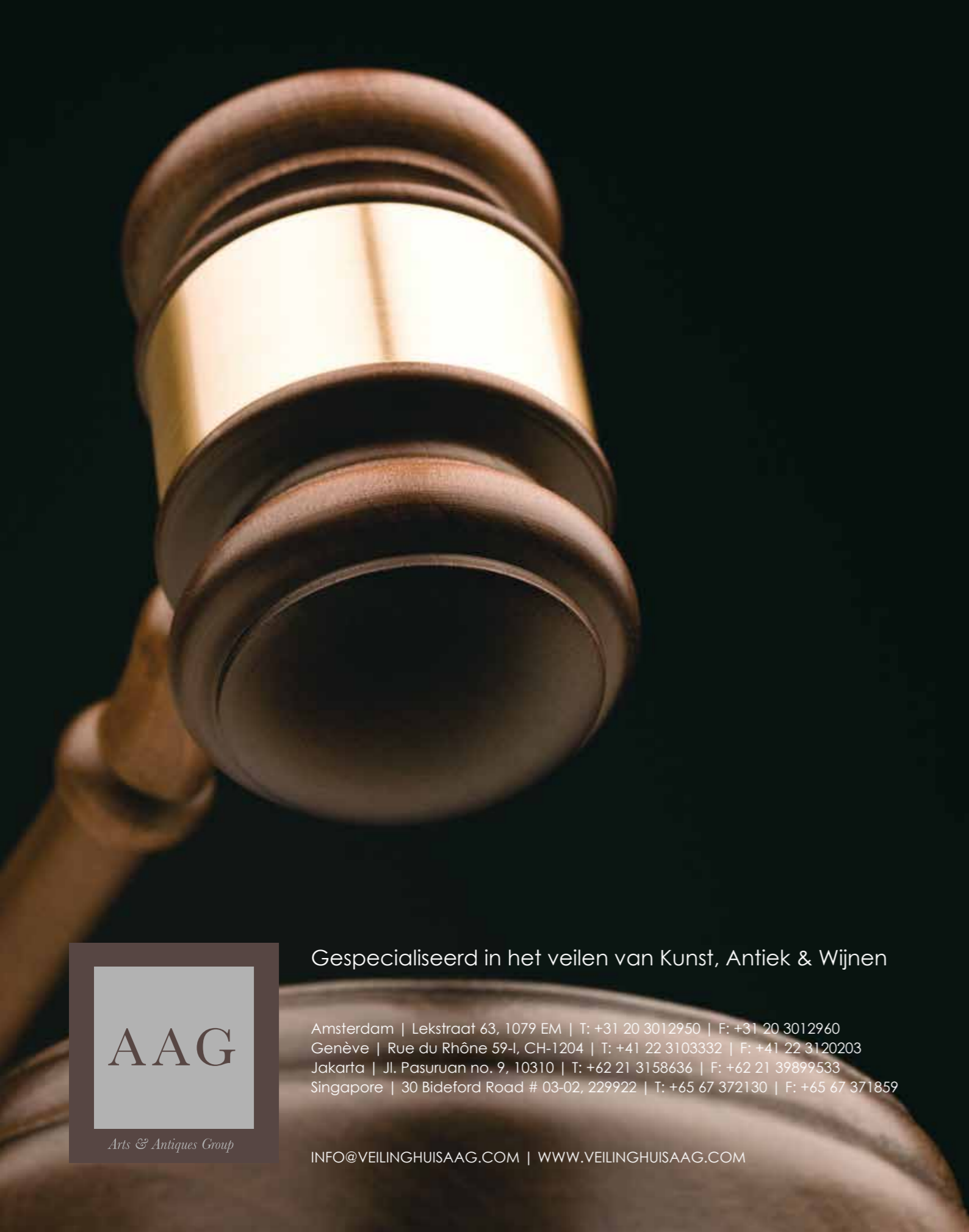
Pastel op papier, 57.1 x 45.6 cm

Herkomst:

- Veiling Glerum, Singapore, 27 maart 1999, lot 10

- Particuliere collectie, Nederland

€ 5.000 - 8.000

AAG

Arts & Antiques Group

Gespecialiseerd in het veilen van Kunst, Antiek & Wijnen

Amsterdam | Lekstraat 63, 1079 EM | T: +31 20 3012950 | F: +31 20 3012960
Genève | Rue du Rhône 59-I, CH-1204 | T: +41 22 3103332 | F: +41 22 3120203
Jakarta | Jl. Pasuruan no. 9, 10310 | T: +62 21 3158636 | F: +62 21 39899533
Singapore | 30 Bideford Road # 03-02, 229922 | T: +65 67 372130 | F: +65 67 371859

INFO@VEILINGHUISAAG.COM | WWW.VEILINGHUISAAG.COM

ROUTEBESCHRIJVING

Met de auto vanaf de Ringweg A10

- Afslag RAI (S109) - Richting RAI/Centrum
- Voor de RAI op het Europaplein rechts de Kennedylaan in (S110/Centrum)
- Derde stoplicht links
- Derde zijstraat links, de Lekstraat inrijden
- Links op de tweede hoek

Met de auto vanuit de richting Utrecht A2

- Bij Afslag Centrum (S110) over de Utrechtsebrug recht door (Rijnstraat)
- derde zijstraat links, de Lekstraat inrijden
- links op de tweede hoek

Met het openbaar vervoer

Vanaf station RAI met bus 62 en tramlijn 4, halte Waalstraat
Vanaf station Amstel met bus 62, 65 en tramlijn 12, halte Victorieplein
Vanaf het centrum met tramlijn 4, halte Victorieplein

Binnen de directe omgeving van het pand is (betaald) parkeren geen probleem.

VEILINGSHEMA

Maandag 3 juli

THE ASIAN ART SALE

Kijkdagen: vrijdag 30 juni - zondag 2 juli

Najaar 2017

(data worden nader bekend gemaakt):

KUNST TOT € 3.000

*

ZILVER, JUWELEN & HORLOGES

*

19e EEUWSE SCHILDERIJEN

& een collectie werken door Oude Meesters

*

THE ASIAN ART SALE

*

MODERNE & HEDENDAAGSE KUNST

*

THE CHRISTMAS SALE

Bekijk de catalogi online:

WWW.VEILINGHUISAAG.COM

WIJ MAKEN U ATTENT OP HET VOLGENDE:

Voordat u de goederen afhaalt dient de betaling binnen te zijn op onze bankrekening NL28FVLB0637264002 tnv. St. Derdengelden.

Ook kunt u contant betalen, alsmede per pin of creditcard.

Voor creditcards zijn wij helaas genooddakt kosten door te berekenen.

U wordt verzocht binnen vijf werkdagen na de veilingdag de aangekochte objecten af te halen.

Niet afgehaalde goederen worden na vijf dagen in opslag gegeven op kosten van de koper. De kosten per object bedragen: transport € 10 / opslag € 5 per dag.

Na vijf dagen is het slechts mogelijk goederen op afspraak af te halen.

Zie ook de veilingvoorwaarden.

Eventuele gebreken of restauraties van de aangeboden lots staan niet beschreven.

Indien u meer informatie wenst over de staat van een werk,

verzoeken wij u contact met ons op te nemen of een conditierapport op te vragen.

ALGEMENE VEILINGVOORWAARDEN

Deze voorwaarden zijn van toepassing op alle veilingen van arts & antiques group v/h Glerum Kunst- en Antiekveilingen B.V. (hierna 'AAG' genoemd). Een ieder die aan de veiling deelneemt, geeft daarmee te kennen dat hij de toepasselijkheid van deze voorwaarden aanvaardt. De toepasselijkheid van deze voorwaarden wordt bij aanvang van de veiling aan de deelnemer kenbaar gemaakt.

In deze algemene veilingvoorwaarden wordt verstaan onder:

- Veiling: de verkoop bij opbod van de kavel in het openbaar;
- Kavel: de roerende zaak of samenstelling van roerende zaken onder één nummer geveild;
- Bod: door eenieder op een in de veiling aangeboden kavel geboden bedrag;
- Bieder: degene die in de veiling een bod uitbrengt;
- Koper: de bieder, aan wie een kavel wordt toegewezen;
- Toewijzing: de verklaring van de veilingmeester waardoor een bod wordt geaccepteerd en waardoor de koopovereenkomst tussen de inzender en de koper tot stand komt;
- Inzender: degene die aan AAG de kavel ter veiling heeft aangeboden;
- Hamerprijs: bedrag waarvoor de kavel door de veilingmeester aan de koper is toegewezen;
- Koopprijs: hamerprijs vermeerderd met een toeslag terzake van opgeld en BTW en, indien van toepassing, met verschuldigd volgrecht. Afhankelijk van de hoogte van het hamerbedrag wordt aan de koper opgeld in rekening gebracht als volgt:

Tot € 20.000	29,6% (incl. 21% BTW)
€ 20.001 - € 200.000	25% (incl. 21% BTW)
Vanaf € 200.001	20% (incl. 21% BTW)

In het opgeld is de daarover verschuldigde BTW verrekend.

ARTIKEL 1

- Elk bod is onvoorwaardelijk en onherroepelijk.
- Degene, die ter veiling een bod uitbrengt, wordt aangemerkt als bieder, ook als hij verklaart niet voor zichzelf te hebben geboden.
- Indien een koper heeft geboden op last of voor rekening en risico van één of meerdere anderen is of zijn deze naast de koper hoofdelijk verbonden voor de op koper krachtens deze veilingvoorwaarden rustende verplichtingen.

ARTIKEL 2

- AAG is gerechtigd de volgorde van de te veilen kavels te wijzigen, kavels samen te voegen dan wel te splitsen, één of meerdere kavels uit de veiling te nemen en tijdens de veiling over de kavels aanvullende of afwijkende informatie te verschaffen.
- De veiling geschiedt in door de veilingmeester aan te geven steeds hogere biedstappen; door het uitbrengen van biedingen wordt het laatste bod automatisch verhoogd tot de volgende biedstap.
- De veilingmeester heeft het recht, zonder opgave van redenen een bod niet als zodanig te erkennen en het bieden te doen voortgaan.
- De veilingmeester is gerechtigd namens niet bij de veiling aanwezige gegadigden biedingen uit te brengen.
- Het oordeel van de veilingmeester omtrent alles wat zich tijdens de veiling voordoet en omtrent de uitleg of toepassing van de Algemene Veilingvoorwaarden tijdens de zitting is - bij wijze van bindend advies - beslissend.

ARTIKEL 3

- AAG staat er voor in, dat behoudens nadrukkelijke vermelding

tijdens de veiling, elke kavel overeenstemt met de beschrijving ervan in de catalogus.

- Koper is gerechtigd ontbinding van de koop te vorderen en heeft recht op restitutie van de koopprijs, indien hij binnen 30 (dertig) dagen na de veiling deugdelijk aantoonde dat de kavel zo ernstige gebreken vertoont of de verstrekte omschrijving zodanig onjuist is, dat indien deze gebreken of de onjuiste omschrijving aan de koper op het ogenblik van de veiling bekend waren geweest, hij van de koop zou hebben afgezien of slechts tegen een aanmerkelijk lagere prijs zou hebben gekocht.
- Koper heeft voormeld recht niet indien het gebrek of de onjuistheid van de beschrijving tijdens de veiling is kenbaar gemaakt of na het moment van toewijzing is ontstaan.

ARTIKEL 4

- Een kavel wordt verkocht en gaat over op de koper in de toestand waarin de kavel zich bevindt op het tijdstip van toewijzing.
- Vanaf het moment van toewijzing is de kavel onmiddellijk en geheel voor rekening en risico van de koper.

ARTIKEL 5

- De levering van de kavel aan de koper of diens gemachtigde vindt plaats nadat AAG de koopprijs heeft ontvangen.
- De koopprijs dient uiterlijk binnen drie dagen na de veiling aan AAG te zijn voldaan, bij gebreke waarvan de koper vergoeding is verschuldigd van de kosten van vervoer, opslag en verzekering, benevens een rente, gelijk aan de wettelijke rente. Deze rente wordt berekend vanaf de datum der veiling tot de dag der algehele voldoening.
- AAG heeft het recht om verkochte, niet afgehaalde goederen na vijf werkdagen op kosten van de koper in opslag te geven.
- Indien de koper 30 (dertig) dagen na de veiling de koopprijs niet of niet volledig heeft voldaan, is hij in gebreke en is AAG gerechtigd onmiddellijk invorderingsmaatregelen te treffen, dan wel de koopovereenkomst als ontbonden te beschouwen en de kavel, hetzij openbaar, hetzij onderhands te verkopen.
- De nalatige koper is aansprakelijk voor de door AAG tengevolge van de ontbinding en verkoop als hiervoor bedoeld geleden schade en heeft nimmer aanspraak op een meeropbrengst uit zodanige verkoop.
- Alle kosten die AAG redelijkerwijs heeft moeten maken terzake van het niet nakomen door koper van enige verplichting voortvloeiende uit deze voorwaarden zijn voor rekening voor koper.

ARTIKEL 6

BTW wordt met toepassing van de z.g. margeregeling slechts in rekening gebracht over het opgeld en eventuele overige kosten. In de koopprijs zoals bedoeld in deze voorwaarden is BTW over het opgeld reeds inbegrepen. Kopers die daarvoor in aanmerking komen kunnen verzoeken ook de hamerprijs in de heffing van BTW te betrekken. Bij de kavels, die ter veiling zijn ingevoerd in de Europese Unie, wordt de hamerprijs steeds in de heffing van BTW betrokken; de betreffende kavels zijn in de veilingcatalogus aangeduid met (*).

ARTIKEL 7

- Op de rechtsbetrekking tussen de koper(s) en AAG is Nederlands recht van toepassing.
- Bij verschillen tussen de Nederlandse tekst en enige buitenlandse vertalingen van deze voorwaarden of van de veilingcatalogus is de Nederlandse tekst beslissend.

Biedformulier

493 THE ASIAN ART SALE

Bid form

493 THE ASIAN ART SALE

Ondergetekende verklaart akkoord te zijn met de veilingvoorwaarden

The undersigned agrees to the conditions of sale

Naam (dhr/mw) | Name (mr/mrs) _____

Adres | Address _____

Postcode | Code _____ Plaats | City/Country _____

Telefoon | Phone _____

Bankreferentie | Bank reference _____

E-mail _____

Handtekening | Signature _____

Lot no.	Omschrijving Description	Maximum bedrag Bid in €

Kopers wordt geadviseerd schriftelijke biedingen tijdig te versturen per fax 020 - 301 2960 of e-mail info@veilinghuisaag.com

Buyers are advised to send their absentee bids in time by fax +31 20 - 301 2960 or e-mail info@aagauctioneers.com

